Nr. 408 | Niedziela 22 Grudnia 1935 r. | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rocznik XLIV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 15 groszy za numer
Miesięcznie złotych 3·50
Zagranicą 6 złotych
Konto PKO w Warszawie Nr. 29.129

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 3.50, na prowincji miesięcznie zł. 3.53, zagranicą zł. 6.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm gr. 20, powyżej 60 mm gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Koniec propozycyj paryskich

W. Brytanja wycofała się ostatecznie

Osobno podaliśmy przebieg początku czwartkowych obrad angielskiej Izby gmin. Sprawozdanie poniższe daje całość już obrazu.

Decyzja Izby gmin

Po Sinclair'ze (liberał) zabrał głos tow. Dalton (socjalista). Zapytał on, czy W. Brytanja gotowa jest wznowić zagadnienie sankcyj naftowych i czy Rząd brytyjski obawia się takich kroków, które mogłyby zagrażać systemowi faszystowskiemu.

W imieniu Rządu odpowiedział min. Neville Chamberlain. Wskazał on, że dla W. Brytanji na najbliższą przyszłość ważnem jest, aby znać stanowisko wszystkich państw nad Morzem Śródziemnem i dlatego zwracano się nietylko do Francji. Odpowiedzi otrzymane nie były dostatecznie zadawalające. Gdyby Liga Narodów powzięła decyzję o sankcjach naftowych i jeżeli będziemy mieli pewność— iż ważniejsi członkowie Ligi przyjdą w tej kwestji z pomocą, to Rząd W. Brytanji będzie gotów do spełnienia swojej roli w tej sprawie.

Mówca zaprzeczył pogłoskom co do wznowienia Paktu 4-ch mocarstw i co do reformy Ligi Narodów, którą zastąpić miałby dyrektorat Niemiec, Francji, Anglji i Włoch.

Po przemówieniu Neville Chamberlain'a wniosek Labour Party o votum nieufności dla Rządu odrzucono większością 397 przeciw 165 głosom, a wniosek Winterlona (votum ufności dla gabinetu) uchwalono większością 390 przeciw 163 głosom. (PAT.).

W każdym bądź razie propozycje paryskie należy uznać za zlikwidowane ostatecznie.

KRYTYKA BALDWINA.

Prasa londyńska omawia wczorajszą debatę w Izbie Gmin. Mowa Baldwina nie zrobiła większego wrażenia i jest krytykowaną przez szereg dzienników. Pisma konserwatywne podkreślają z zadowoleniem że Rząd odniósł poważne zwycięstwo. Na 431 członków koalicji rządowej we wczorajszem posiedzeniu wzięło udział 397. Głosowali oni wszyscy za gabinetem.

„Daily Herald" jest jedynem pismem, które wierzy w możliwość ustąpienia gabinetu Baldwina. Premjerem zostałby obecny kanclerz skarbu, Neville Chamberlain. Dziennik nazywa przemówienie Baldwina niezręcznem i nieodpowiedniem.

Organ konserwatywny „Morning Post" krytykuje w ostry sposób stanowisko Baldwina i większości członków gabinetu.

„Daily Telegraph" podkreśla, że w niedzielę dn. 8 b. m. w chwili zawarcia paktu paryskiego nie było kontaktu pomiędzy ministrem spraw zagranicznych a premjerem. Sir Samuel Hoare popełnił wielki błąd. Jest rzeczą pocieszającą, że Baldwin zapowiedział powrót do starych metod dyplomatycznych. (ATE.).

GŁOSY PRASY FRANCUSKIEJ

Prasa paryska stwierdza, że dn. 19 b. m. w Izbie Gmin odbył się pogrzeb propozycyj paryskich Laval - Hoare. „Le Jour" podkreśla, że walne zwycięstwo odniosła opinja publiczna Anglji. „Le Peuple" — organ klasowego ruchu zawodowego pisze, iż „na szczęście dla Francji opinja brytyjska obaliła kombinacje dyplomatyczne", które pociągnęłyby za sobą „niewinne ofiary i szacherki".

Prawicowe „Figaro" stwierdza, że potem co zaszło (chodzi o mowę Mussoliniego w Pontinji), najwięksi admiratorzy Mussoliniego we Francji przestaną popierać jego stanowisko.

Rokowania w rolnictwie

O nowe umowy zbiorowe

Wczoraj odbyło się w Min. Opieki Społecznej posiedzenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej w rolnictwie pod przewodnictwem p. nacz. Preniera i przy udziale przedstawicieli ministerjów sprawiedliwości, rolnictwa i reform rolnych oraz przy udziale przedstawicieli Związków Robotników Rolnych i Związku Ziemian.

Przedstawiciele zw. ziemian w dalszym ciągu wysuwali żądanie obniżki płac gotówkowych dla wszystkich kategoryj robotników rolnych o 20 do 25 proc.

W odpowiedzi na to niesłychane żądanie tow. Nowicki bardzo ostro zaatakował roszczenia obszarników, wysuwając ze swej strony szereg zmian formalnych i zasadniczych **w kierunku przywrócenia zeszłorocznego wynagrodzenia.** Należy stwierdzić, że przemówienie tow. Nowickiego zrobiło duże wrażenie.

Następnie przemawiał tow. Kwapiński, który przytoczył fakty anarchistycznej gospodarki niektórych obszarników, cytując dane z wyciągów hipotecznych, odnoszących się do zadłużeń obszarników które sięgają astronomicznych cyfr.

Przedstawiciele innych związków zsolidaryzowali się z poglądami naszych towarzyszów.

Dyskusja była niezmiernie namiętna — i ze strony przedstawicieli robotników — kategoryczna.

W końcowem przemówieniu tow. Kwapiński zażądał odroczenia decyzji Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, celem zbadania stanu zadłużenia hipotecznego poszczególnych folwarków, a to w tym celu, aby opinja publiczna przekonała się, że gospodarstw tych nie da się postawić na nogi akcją oddłużeniową Rządu, ani też obniżkami płac zarobkowych, które przecież i tak są głodowe.

Tow. Kwapiński, zwracając się do przedstawicieli Rządu, oznajmił, że **przedstawiciele Związków nie mieliby sumienia radzić robotnikom przyjęcia warunków, zmniejszających ich dotychczasowe wynagrodzenia.**

Na oświadczeniu tow. Kwapińskiego postępowanie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej zostało zakończone. Jaka będzie decyzja, pokaże najbliższa przyszłość.

Czy zgodnie z okólnikiem Min. Opieki Społecznej Nadzwyczajna Komisja przeciwstawi się obniżkom płac, czy też pójdzie za głosem obszarników i obniży płace robotnicze?

Sytuacja na frontach

Odebranie Aduy i Aksum

celem akcji abisyńskiej

Akcja Abisyńczyków na froncie północnym trwa. Z Addis - Abeby donoszą, że, według nadchodzących tu wieści z frontu północnego zacięte walki w prowincji Scire trwają. Abisyńczycy walczą z niezwykłym uporem. Celem akcji abisyńskiej jest odzyskanie świętego miasta Aksum i Adua. Straty po obu stronach są znaczne.

Według tychże informacyj plan strategiczny abisyński ma za cel oskrzydlenie Włochów z obu stron: ras Seyum dąży do obejścia skrzydła prawego, manewr jego wywołał walki nad rzeką Takazze, które trwały przez 2 dni. Ras Kassa próbuje obejść lewe skrzydło włoskie na zachód od Makalle. Jak sądzą, wobec liczebnej przewagi Abisyńczyków na prawem skrzydle, Włosi będą zmuszeni cofnąć się na całej długości frontu.

Zarówno powyższa wiadomość, jak i widoczne zakłopotanie informacyj włoskich stwierdza, że sytuacja Włochów na froncie północnym jest bardzo poważna. Tak więc włoska gazeta „Nuova Eritra", wychodząca w Erytrei, stwierdza, że Abisyńczycy wszczęli [illegible] na całym froncie północnym od rzeki Setit aż do Makalle, aby przerwać front włoski. Miejsce, w którem zdołali sforsować rzekę Takazze, to Mai - Timchet, ale i tam trafili — głosi gazeta włoska na silny opór 2 kolumn włoskich.

Komunikat Badoglio twierdzi, że [illegible] zaciętej walce grupę uzbrojonych Abisyńczyków na południe od Abbi — Addi w Tembienie. Lotnicy bombardowali grupy kawalerzystów abisyńskich nad Takazze w rejonie Mai Timchet.

Oczywiście chodzi tu o drobne potyczki, niemające wpływu na przebieg akcji.

Na froncie południowym nie zaszło nic nowego nowego. Źródła abisyńskie zaprzeczają wiadomościom o bitwach pod Sassabeneh.

Konfiskaty

Ostatnie nasze numery zostały znowu skonfiskowane, przyczem numer czwartkowy dwukrotnie.

Artykuł skonfiskowany wczoraj, zawierał spis częściowy nazwisk więźniów politycznych długoterminowych; chodziło nam o **udowodnienie** faktami i cyframi słuszności nasze twierdzenia, że liczba długoterminowych więźniów politycznych jest znacznie większa, niż podawał p. Miller komisji sejmowej. Żadna ustawa nie upoważnia nikogo do „konfiskowania"... cyfr.

Druga konfiskata czwartkowa jest jeszcze bardziej charakterystyczna. Została „zajęta **notatka informacyjna** o zebraniu młodzieży t. zw. narodowej na politechnice warszawskiej. To nieoczekiwane „chronienie" informacyj o przygotowanej nowej fali zajść antysemickich jest jednak czemś dotychczas niespotykanem.

Zwracamy na te rzeczy uwagę z całym naciskiem. Taki rodzaj „kontaktu ze społeczeństwem" nie przyniesie nikomu [illegible]

W Grecji

Wybory będą proporcjonalne

Rada Ministrów postanowiła zastosować przy wyborach do Izby system podziału mandatów według zasad proporcjonalności. (PAT.).

Herriot ustąpił definitywnie?

Pomimo licznych nalegań swych przyjaciół politycznych min. Herriot nie cofnął dymisji ze stanowiska prezesa radykałów. Na zmianę decyzji min. Herriota nie wpłynęła również uchwała prezydjum parlamentarnej grupy radykałów, która wyraża mu swe zaufanie i występuje z apelem, aby w tak wyjątkowo poważnych okolicznościach pozostał na czele komitetu wykonawczego.

Herriot w odpowiedzi na tę uchwałę wystosował list, w którym dziękuje za wyrazy sympatji, ale podtrzymuje decyzję, podkreślając, że powziął ją nie w przypływie chwilowego rozdrażnienia, lecz wskutek oddawna istniejących trudności pogodzenia stanowiska członka Rządu z godnością prezesa partji. W tych warunkach decyzję min. Herriota można uważać za definitywną. (PAT.).

Egipcjanie poprą Anglję

lecz nie cofną swych żądań

„Times" podaje wywiad swego korespondenta w Kairze z przywódcą egipskich nacjonalistów, Nahas - Paszą na temat wznowienia rokowań o traktat regulujący stosunki angielsko - egipskie. Nahas - Pasza podkreślił przedewszystkiem, że stronnictwo jego zamierza przeprowadzić rokowania te bez udziału innych grup polity-[illegible]

Na wprowadzenie zasadniczych zmian do projektu traktatu z roku 1930 Partja Nacjonalistów się nie zgodzi. W nowym parlamencie Rząd utworzony zostanie przez większość, czyli przez Stronnictwo Nacjonalistów „Wafd", zaś pozostałe partje stanowić będą przyjazną opozycję. Jednolity front wszystkich stronnictw egipskich zostanie utrzymany albowiem projekt traktatu z r. 1930 cieszy się ogólną aprobatą w kraju, a istniejące niebezpieczeństwa włoskiego nad granicą Egiptu czyni zawarcie traktatu jeszcze bardziej koniecznem. Gdyby traktat ten był już w mocy — zdaniem Nahas Paszy — nie stałoby na przeszkodzie, aby przy udziale Rządu egipskiego brytyjskie władze wojskowe i brytyjska admiralicja podjęły te same zarządzenia, co obecnie, ale Egipt miałby dla poparcia Anglji dużą armję.

W razie odmowy ze strony Anglji „Wafd" podejmie na nowo gwałtowną agitację. (PAT.).

Na Dalekim Wschodzie

Nieustanne protesty młodzieży chińskiej

W Szanghaju 10 tys. studentów obojga płci zorganizowało wielką demonstrację przed siedzibą władz chińskich. Wznosząc okrzyki przeciwko Japonji, studenci wręczyli burmistrzowi zbiorową petycję przeciwko „autonomji" Chin Północnych. Reprezentant Japonji „zwrócił uwagę" władz chińskich, by pilnowały, aby demonstracje nie przybrały zbyt gwałtownego charakteru antyjapońskiego.

W Hankou tysiące studentów przedefilowały przez miasto protestując przeciwko „autonomji" Chin Północnych. Wszystkie zakłady naukowe w Hankou są zamknięte. (PAT)

Napad japońsko-mandżurski

na terytorjum Mongolji Zewnętrznej

Japońska agencja Rengo donosi: Ministerjum Wojny nie otrzymało urzędowych informacyj o napadzie 200 Japończyków na Bułun - Dersun na południe - zachód od jeziora Buir - Nor, o czem doniosła agencja sowiecka „Tass", ale przedstawiciel Ministerjum oświadczył, że Bułun-Dersun według roszczeń, wysuniętych przez Mandżukuo należy do terytorjum tego Państwa. Rząd Mandżukuo ostrzegał Mongolję przed groźnemi skutkami zerwania konferencji w Mandżuli, co jednak nastąpiło dnia 25 listopada. Wobec zerwania konferencji w Mandżuli, prasa mandżurska podaje, że patrol pograniczny mandżurski w rejonie na południo - zachód od jeziora Buir - Nor w sile 20 ludzi w towarzystwie 30 żołnierzy japońskich „zboczył nieco na południe". (PAT).

Amnestja w Senacie

Cień Brześcia. Dwa rodzaje i dwie grupy przemówień

Poprawki, rozszerzające amnestję, upadły

W nowym Senacie były [illegible] podczas dyskusji nad projektem [illegible]wy amnestyjnej dwie grupy [illegible] jedna — ludzi, którzy odeszli [illegible] nas w różnych okresach swego życia; to były mowy, budzące wśród słuchaczy i czytelników [illegible] najgłębszego niesmaku; druga grupa mów — to wystąpienia konserwatystów; tu mieliśmy przed sobą prz[illegible]ciwników - dżentelmenów.

Tak to wyglądało...

Oświadczenia pp. „Wojtka" - Malinowskiego (jednak po dzień dzisiejszy ZZZ. ponosi za niego odpowiedzialność i polityczną, i moralną), Sieroszewskiego (powinna się wstydzić Polska Akademja Literatury), Makowskiego (kiedyś—układny sympatyk „lewicy" PPS) oraz „frenetyczne" oklaski dla nich p. Siedleckiego budziły właśnie owo nieskończenie przykre uczucie niesmaku.

Oświadczenia ks. Radziwiłła i p. Fudakowskiego odbijały od tamtego tła — NA KORZYŚĆ — [illegible] poprostu rażący.

I przypominają się słowa Jana Jaurèsa, cytowane przez [illegible]waj, o... „tych, którzy odeszli". Tacy ludzie mają w sobie zawsze nastrój nienawiści w stosunku do WIERNYCH. Ci WIERNI — to stały wyrzut sumienia. Ale objawianie nie[illegible]wiści w sposób brzydki nie przynosi nikomu zaszczytu.

[illegible]

* *

Jeden z ustępów mowy ks. [illegible]wiłła został skreślony przez p. [illegible]szałka Senatu. Ten ustęp oznaczyliśmy kropkami.

* *

Referował ustawę o amnestji p. Makowski, który prosi o przyjęcie ustawy bez zmian. Z „głębokich" wywodów p. Makowskiego przytaczamy następujący ustęp:

„Jeżeli np. walczono o jakąś reformę w państwie i zwolennicy tej reformy stawali nawet w sprzeczności z prawem, to po zwycięstwie tej reformy, ci, którzy przyszli do władzy powinni udzielić amnestji swoim współbojownikom, gdy tego wymaga sprawiedliwość. U [illegible] w danym wypadku rzecz się miała inaczej. Konstytucja została [illegible]walona zgodnie z prawem, a jeżeli ktoś popełnił t. zw. polityczne przestępstwo, to bynajmniej nie ci, którzy o tę Konstytucję walczyli".

Więc amnestja obecna nie może być uważana za akt polityki ogólnej ze względu na likwidację pewnego okresu politycznego".

STANOWISKO RZĄDU.

Następnie zabrał głos min. Michałowski, który pom. in. oświadczył:

„Aktem amnestji można zrezygnować z represji, ale nie wolno zrzekać się prewencji. Amnestja wyrosła z pragnienia pokoju społecznego i dlatego właśnie musza się zatrzymać tam, gdzie zaczyna się groźba zburzenia tego pokoju.

Zmuszony jestem powrócić raz jeszcze do kwestji wyłączenia z pod amnestji osób zbiegłych przed wykonaniem prawomocnego wyroku sądowego, pomimo że już dwukrotnie miałem zaszczyt wyłuszczyć motywy tej akcepcji i przedstawić wyraźnie otwarte stanowisko Rządu w tej sprawie. Powtarzam więc raz jeszcze. Zasada po[illegible]wania wyroków sądowych jest podwaliną ustroju prawnego. Godząc w tę zasadę, podważamy równocześnie porządek prawny, na którym wsparta jest cała dz[illegible] Państwa i jego organów. [illegible] poddaje się wyrokowi sądu, powstaje przez to samo przeciwko prawu, na którego straży stoi sądownictwo, a którego [illegible]niem jest wyrok sądowy. Oto [illegible]czego nie masz amnestji dla tych, którzy po prawomocnym wyroku sądu ojczystego trwają w [illegible]ciągu w oporze przeciwko prawu i Państwu. Oto dlaczego nie [illegible] prawa do łaski ten, kto prawa [illegible]ju swego nie uznaje. To zasadnicze stanowisko jest stanowiskiem Rządu i nic innego pozatem".

Na zapytanie nasze, czy stanowisko min. Michałowskiego istotnie podziela cały Rząd — nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi. Jak widać min. Michałowski w [illegible]szym ciągu przemawia [illegible] całego Rządu.

MOWA SEN. ROGA.

...Za największy brak ustawy a[illegible] [illegible] dziś [illegible]a więź polityczne. Wobec paragrafów prawa są to przestępcy, którzy nie poddali się skazującym wyrokom. Ale my dzisiaj uchwalamy przebaczenie i łaskę. Jeżeli chodzi o uchylenie się od wyroków, to mnóstwo przestępców zostało do więzienia wtrąconych siłą. Jeżeli chodzi o odcierpienie kary, to ci ludzie cierpieli już w Brześciu. Czy w masach ludowych wzmocni się poczucie prawa, jeżeli złodzieje i bandyci znajdą się na wolności, a chłop wyjątkowy, który bez względu na to, co później zrobił, ma za sobą zasługi, nie będzie podlegał amnestji? Współpracowałem z tymi ludźmi w okresie „Centrolewu" i twierdzę, że nie są [illegible] tego, za co zostali skazani, a wyrok sądowy był pomyłką. Zgłaszając moją poprawkę, kierowałem się pragnieniem, żeby amnestja złagodziła ostrość walk politycznych w Polsce i wprowadziła uspo[illegible]nie ze względu na niebezpi[illegible] sytuację międzynarodową.

MOWA SEN. HORBACZEWSKIEGO.

Mówca domaga się rozszerzenia amnestji na wyroki powyżej 10 lat. Szczególnie chodzi mówcy o młodzież. Nie wierzy w misję wychowawczą zakładów więziennych. Nie wierzy, by w atmosferze społecznego odwetu charaktery się poprawiały i wzmacniały.

DAROWANIE SKUTKÓW WYROKÓW.

Sen. rabin Schor wita amnestję z radością, ale podnosi, że darowanie kary jest aktem połowicznym i należy tym amnestjowanym przywrócić prawa obywatelskie.

Sen. ks. Łobodycz domaga się rozszerzenia amnestji w imię najszczytniejszych idei chrześcijaństwa.

WYWODY SEN. MALINOWSKIEGO („Wojtka").

Komuniści są narzędziem imperjalizmu jednego z państw europejskich. Endecy przygotowują zamach stanu i powstanie Rządu narodowego! Czy tym ludziom dać [illegible]?

Dalej powiada:

„Swego czasu rozmawiałem z [illegible] posłem Barlickim, który radził mnie się czy ma uciekać czy zostać. Powiedziałem, że nie udał mu się zamach stanu, więc musi ponieść konsekwencje tak, jak myśmy ponieśli je w r. 1905. Zrozumiał to i poszedł odbyć karę. Niedawno wrócił także Pragier. Czy tego [illegible]mego nie mógł dokonać Witos i Liberman? Ale oni liczą na te czasy o których mówi obóz „narodowy".

Jeżeli chodzi o przestępstwa kryminalne, to przypadkiem [illegible]wiałem w tych dniach z pewnym urzędnikiem więziennictwa, który opowiadał, że dostała się do jego rąk korespondencja więźniów kryminalnych, którzy spodziewając się amnestji już sobie przygotowują robotę na święta. Spotykałem się nawet i ze zdaniem, że powinniśmy wypuścić wszystkich więźniów i [illegible] nawet organizacje społeczne z [illegible] kiestrą powinny iść pod więzienia i powitać zwolnionych. To [illegible]dzi do absurdu".

Ukraińcom nie należy się amnestja, ponieważ zamordowali przyjaciela narodu ukraińskiego Hołówkę.

Na tym poziomie utrzymana była cała mowa sen. Malinowskiego który widocznie od 7 lat nic nie czytał i niczego się nie dowiedział.

MOWA SEN. RADZIWIŁŁA

Poprzednie przemówienia nasuwają mi uwagę, iż warunkiem przebaczenia jest żal, i dlatego opiera[illegible] amnestji na akcie czysto moral[illegible] — przebaczeniu nie jest słu[illegible] [illegible]rych ma objąć, to uważam, że należy zdać sobie sprawę z głębokiej tragiczności sytuacji. Rzeczywistość nasza jest bowiem taka, że pobyt w więzieniu, zapewniającem dach nad głową, pożywienie i znośny byt materjalny nie jest karą, lecz raczej dobrodziejstwem. Nie grajmy więc komedji darowania kary, byłoby to bowiem hipokryzją, zdajmy sobie sprawę z tego, że przez wypuszczenie z więzienia umożliwiamy ludziom powrót na drogę przestępczości. A to jest wprost tragiczne.

Co do więźniów politycznych, to Panowie, którzy znają mnie z pracy politycznej od 8 lat, wiedzą, że mojem stanowiskiem było stanowisko pojednania. Nie obce mi są więc motywy pojednania, jako podstawy aktu amnestyjnego, uważam jednak, że i tutaj główną rolę gra celowość polityczna. Wyłączeni mają być z pod amnestji nieliczni, ale wybitni politycy, którzy wyjechali zagranicę, uchylając się od kary. Jest to krok niezręczny, nawet nie sympatyczny, ale zdaję sobie sprawę z tego, jakie [illegible] wywoła w opinji publicznej fakt wyłączenia ich z pod dobrodziejstw amnestji. Echo to wyrazi się poprostu, ale nie będzie pozbawione chłopskiego sensu: Rząd uwolnił wielu i poważnych przestępców politycznych, ale powrotu Witosa się boi. Rząd jest dość silny uważam, aby pozwalając sobie na uwolnienie wielu działaczy politycznych, mógł sobie pozwolić na powrót i tych kilku, nie pozbawionych w przeszłości wielkich zasług dla Państwa. W konsekwencji opowiadam się za poprawką sen. Roga.

Nasuwa mi się tu bardzo bliska analogja z przed kilku tygodni z [illegible] państwem, mianowicie Grecją. Kondylis nie chciał dopuścić do powrotu do kraju przeciwników politycznych. Król, którego nie można zaliczyć do przyjaciół politycznych Venizelosa, postąpił inaczej. Nie obawiałbym się i dla nas p[illegible]lityczych skutków pójścia za tym przykładem. Z przemówienia mego Panowie widzą, że nie jestem zasadniczym entuzjastą amnestji, a zwłaszcza w tej chwili, w której uważam, że są do załatwienia sprawy ważniejsze i pilniejsze. Pomijanie np. sprawy Berezy, która miała być zjawiskiem przejściowem i krótkotrwałem, uważam za nielogiczne w związku z amnestją.

Przyczyną wielkiego poczucia upokorzenia dla mnie jako obywatela Państwa Polskiego, jest to, iż o wielu bardzo dla nas przykrych faktach dowiaduję się z prasy i radja zagranicznego, gdyż u nas na pisanie o nich nie pozwala cenzura.

. . . .

. . . .

Uważam więc, że zastanawianie się nad amnestją, a pomijanie takich spraw i zjawisk jest wielką niekonsekwencją i brakiem logiki.

P. SIEROSZEWSKI

Następnie przemawiał sen. Wacław Sieroszewski:

Państwo musi być silne i poprawki, bijące w autorytet i sprawność Państwa są szkodliwe.

Po śmierci Marszałka padła zapo[illegible] dla wrogów siły Państwa. Ataki się wzmagają. Czy w takich warunkach słusznem jest otwarcie wrót nie[illegible]erającym w środkach starym szermierzem. Słyszałem głos, żeby darować karę nożowcom moralnym [illegible]com prasowym w imię wolno[illegible]

Co się tyczy Berezy, to nie jestem prawnikiem, ale pozwolę sobie powiedzieć kilka uwag. Jesteśmy w okresie przetwarzania życia. W takich okresach wszelka słabość jest zgubna. Polska chce przeprowadzić wielkie reformy zgodnie z duchem swojej historji. Te reformy wymagają czasu, środ[illegible] i bezpieczeństwa. Miejsca odosobnienia są najłagodniejszym środ[illegible] kontrterroru i powinny być trak[illegible]ne tak, jak traktuje się postawienie [illegible] dzieci. Przytem, [illegible] jednostek osłabi zespoły, których przywódcy wykorzystują polityczną niedoletność członków.

[illegible]wywam kolegów senatorów do głosowania za ustawą w brzmieniu uchwalonem przez Sejm, z [illegible] proponowanych poprawek.

ZAKOŃCZENIE DYSKUSJI.

W dalszym ciągu za przyjęciem poprawki brzeskiej przemawiał sen. Fudakowski, a przeciw sen. [illegible] Bisping, Gołuchowski oraz referent sen. Makowski.

GŁOSOWANIE.

Przystąpiono do głosowania.

Za poprawką o objęciu amnestją wszystkich wykroczeń prasowych, głosowali tylko sen. sen. Róg i Maksymiljan Malinowski.

Za poprawką o objęciu amnestją emigrantów politycznych głosowa[illegible] sen. sen. Róg, Petrażycki, Maksymiljan Malinowski, Schorr i Trokenheim.

Za poprawką sen. Roga, rozciągającą amnestję na emigrantów, o[illegible] stawią się do sądu głosowali [illegible] sen. wyżej wymienieni oraz Bniński, Fudakowski, Dworakowski, dr. Głowacki, Horbaczewski, ks. Łobodycz, Łucki, Malski, Maciejrzyna, Plocek, Radziwiłł, Seib i prof. Wróblewski, ogółem 18 osób.

W ten sposób wszystkie poprawki odrzucono.

Przy głosowaniu nad całością ustawy wstrzymali się od głosowania sen. sen. Bniński, Fudakowski, Maciejrzyna i Radziwiłł.

Ustawę przyjęto.

* *

Treść przemówień podaliśmy rozmyślnie możliwie dokładnie według sprawozdania półurzędowego.

Kraj osądzi te przemówienia.

Tow. M. Radzikowski

W nocy z dn. 19 na 20 grudnia zmarł po dłuższej chorobie w szpitalu Wolskim w Warszawie tow. **Modest Radzikowski**, wiceprzewodniczący Praskiej Dzielnicy PPS.

Tow. Radzikowski był długoletnim, niestrudzonym działaczem robotniczym, szereg lat spędził w więzieniu.

O terminie pogrzebu tow. Radzikowskiego podamy jutro odpowiednie informacje.

Cześć pamięci Zmarłego towarzysza!

DZIELNICA PRASKA PPS.
STEFANA OKRZEI.

Sprawa obniżki cen i taryf

Obniżki taryf kolejowych

[illegible] b. m. Ministerjum Komunikacji rozpoczęło realizować ob[illegible] kolejowej taryfy na przewóz [illegible]

Dotychczas obniżono taryfy na cukier 14 proc., na naftę świetlną — 29 proc., z równoczesną obniżką taryfy na surowiec ropny o 10 proc. Węgiel kamienny otrzymał przeciętną zniżkę taryfy o 19 proc., (na kresy wschodnie — 31 proc.)

Jeszcze w okresie przedświątecznym [illegible]głoszone będą obniżki taryf na przewóz surowców i wytworów przemysłu hutniczego.

Równocześnie wejdą w życie zniżki taryf na przewóz ryb, zwierząt domowych.

Pozatem w najbliższym czasie przeprowadzone będą dalsze zniżki, które obejmą drewno opałowe, ziemiopłody, sól, cegłę i t. p.

Zniżki te wprowadzone będą w [illegible]cie stopniowo w terminie do [illegible] stycznia 1936 r.

Dalsze zniżki cen

Ostatnio zostały obniżone ceny tektury surowcowej o 7 proc., przewodników elektrycznych o 8 proc. oraz lamp radjowych o 12 proc.

Równocześnie zostały uzgodnione [illegible] cen kleju kostnego o 10 proc. Boraksu o 15 proc. Kwasu bornego o [illegible]

Rozwiązano kartele farb i lakierów, olei papierowych i t. p.

Konferencja w sprawie obniżki cen

Dziś o godz. 10-tej rano w gmachu Ministerjum Przemysłu i Handlu odbędzie się konferencja prasowa, na której p. minister gen. Górecki zaznajomi przedstawicieli prasy z rezultatami dotychczasowej akcji w zakresie obniżki [illegible]

Posiedzenie Sejmu

Wczoraj na posiedzeniu pop[illegible]łudniowem Sejmu przyjęto ustawę nowelizującą dotychczasową ustawę o kontroli parlamentu nad długami Państwa.

Ustawę, którą już nazwano w Sejmie „lex Sommerstein", a no[illegible]lizującą dekret p. Prezydenta [illegible] komornem, odesłano do komisji prawniczej.

Pokwitowania

NA FUNDUSZ PRASOWY „ROBOTNIKA".

W dniu Imienin towarzysza Tomasza Arciszewskiego, przewodniczącego Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, składają pracownicy zakładu „Dom Dziecka" w Helenowie zł. 35.10

Sprawa dodatku nauczycielskiego

Minister Spraw Wewnętrznych wydał polecenie wojewodom woj. zachodnich i południowych oraz przewodniczącym wydziałów powiatowych, aby ze swej strony wydali zalecenie gminom wypłaty dodatku mieszkaniowego nauczyciel[illegible]

W zależności od wysokości, win[illegible] być zaległość spłacana w 6-ciu [illegible]2-tu lub 18-tu ratach. Wrazie niezastosowania się do tego wezwania, należy natychmiast dokonać zajęcia odpowiednich kwot z rachunków sum komunalnych gmin w urzędach skarbowych. (PAT.)

Strajk w Japonji

W Osaka (Japonja) 1500 robotników portowych porzuciło pracę. Policja japońska aresztowała 130 [illegible] (PAT.).

Przegląd prasy

Artykuł „Kurjera Porannego"

O... potrzebie partyj

„Kurjer Poranny" [illegible] naprawdę ciekawy artykuł, który właściwie przekreśla wszystko to, co na temat znaczenia i roli partyj politycznych w Polsce pisała dotąd prasa „sanacyjna". Umyślnie powstrzymujemy się od komentarzy.

Zresztą p. T. S., autor artykułu, nietylko stwierdza bankructwo „walki z partyjnictwem", stwierdza on także bankructwo dotychczasowej gospodarki rządów „sanacyjnych".

P. T. S. stwierdza, że klęska bezrobocia spowodowała w Polsce nędzę, która

„zaczyna pożerać podstawy naszego bytu, niszcząc przedewszystkiem nasze dobro kulturalne i cywilizacyjne".

W wyniku długotrwałej nę[illegible]

„Zanika proletarjat, coraz mocniej agresywniej występują tłumy lumenproletarjatu. Zmieniły swój charakter przedmieścia stolicy, są w Polsce już dosłownie całe miasta, które zamieniły się w siedliska ludzi bez chleba i bez pracy.— Właściwie — trudno je nawet miastami nazwać. A nie jest prawdą, jakoby na wsi, mimo wszystko, było choć trochę lepiej. Wobec zamkniętej emigracji do miasta, wobec ogólnych warunków gospodarczych każda „gęba" w chałupie wiejskiej staje się ciężarem, [illegible]stacza się, według zgodnych relacyj, do poziomu zdziczenia".

Ten stan rzeczy budzi głębokie niezadowolenie wśród mas. Ale masy poczynają rozumieć, że półśrodki nie ulżą ich doli. P. T. S. myśli o skutkach fermentu, istnieją[illegible] w masach — to też pisze, że zbliżająca się walka

„jeśli jest prowadzona przez zorganizowane ideowo i fizycznie obozy, opierające się o określony stan posiadania w społeczeństwie, nie jest nigdy groźną dla narodu i państwa. Często ma wpływ ożywczy i twórczy. Podsycana natomiast przez nastroje rozdrażnionych i głodnych tłumów, sprowadza rozterkę myśli i rozbicie woli, zapewnia przewagę elementom chaosu, odbiera pozycje wszystkim czynnikom konstruktywnym. Szczególnie silnie przejawić się to musi wówczas, gdy walka toczyć się może tylko o kości i okruchy".

I tu p. T. S. dochodzi do wniosku, że właśnie wyklinane partje mogą uchronić społeczeństwo od chaosu:

„W tem położeniu rzeczy nie n[illegible]leży nie doceniać roli, którą mo[illegible]głyby i powinny odegrać kierunki polityczne. Wobec konieczność przystąpienia jaknajprędzej do koordynacji myśli ideowej w Polsce, wobec niezbędności powołania wszystkich zdrowych elementów do wspólnego wysiłku w walce z przejawiającą się anarchją i warcholstwem, wobec obowiązku wprowadzenia życia narodowego i państwowego na jeden wspólny gościniec, wiodący do określonej przyszłości staje się rzeczą najbardziej pilną ustalenie i określenie pozycyj i wartości poszczególnych prądów społecznych i politycznych o[illegible] stronnictw".

Ten nawrót do „partyjnictwa", do stronnictw, wyrażających wolę i myśl polityczną mas, będących wyrazem, a jednocześnie kierownictwem owych ideowych ruchów szerokich warstw społeczeństwa — wypływa z faktu, że „Kurjer Poranny" pierwszy dostrzegł, że „sanacja" wisi w próżni nie posiada żadnej bazy społecznej. P. T. S. rozumie, że żyro pułkowników nie wystarcza, trzeba mieć żyro żywych sił społecznych, aby wyjść z tragicznego położenia gospodarczego, to też w ostatnich ustępach artykułu czytamy:

„Jesteśmy w sytuacji, w której wymagane są ciężkie ofiary. Do [illegible] wzywać trzeba jednostki i całe warstwy. Dzisiaj pierwszym i najważniejszem warunkiem powodzenia tej akcji może być tylko wiara powszechna w celowość poświęcenia. Nie należy więc odrzucać żyra, które z korzyścią dla sprawy otrzymać można".

[illegible]

Sprawa zasadnicza

„Polska Zbrojna", nawiązując do dyskusji prasowej o amnestji, postawiła kwestję w sposób następujący:

„W dyskusji tej czytaliśmy i słyszeliśmy również i szereg komentarzy spośród tych środowisk, które w swej działalności publicznej zajmowały najczęściej stosunek do państwa niejako konstitucyjny... Przybierały te środowiska czy też ugrupowania najchętniej rolę kontrahentów wobec państwa; stawały na stanowisku, że z państwem można się układać... W ustawie amnestyjnej chciały one również widzieć nowy układ między [illegible]".

Przedewszystkiem — uwaga wstępna.

Ocena „Polski Zbrojnej" [illegible] temat „stosunku konsumcyjnego" do Państwa odnosi się chyba do karteli, do wielkiego przemysłu, do wielkiej własności rolnej i do arystokracji biurokratycznej; bo stosunek mas pracujących był i pozostał stosunkiem ofiarnelczym, wcale nie „konsumcyjnym". Mam nadzieję ,że dobrze zrozumiałem sens tej oceny.

Teraz — sprawa amnestji.

„Polska Zbrojna" utożsamia Państwo z obozem rządzącym. Ten „stary kawał" nie będzie już miał dzisiaj żadnego powodzenia. Państwo i obóz rządzący — to nie jest wcale to samo. Bywały w historji rządy objektywnie antypaństwowe i bywały rewolucje istotnie państwowotwórcze. Amnestja ma zawsze i wszędzie na celu likwidację pewnych zadrażnień i ran w życiu społeczno - politycznem kraju. Jakaś „umowa" z Państwem [illegible] wchodzi tu wcale w grę; wchodzą w grę mniejszy czy większy stopień rozsądku rządzących w danym momencie historycznym, oraz ich zdolność pojmowania rzeczywistego interesu państwowego.

To jest wszystko, ale to jest bardzo dużo.

*

Na końcu — uwaga... końcowa.

„Polska Zbrojna" chce uchodzić za organ wojskowy. Redakcja „Polska Zbrojna" powinna zrozumieć jednak, że ani armja polska, jako całość ,ani korpus oficerski w szczególności nie mogą być utożsamiane z obozem „sanacyjnym". Takie utożsamia nie określiłbym, jako... robotę antypaństwową. „Organ wojskowy" ma obowiązek pozostawić na stronie najdrażliwsze punkty naszej sytuacji wewnętrznej, jeżeli nie pragnie wciągać wojska do polityki.

To jasne?

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Styl

[illegible] o jeszcze jedną pozycję: o wyroku t. zw. trybunału ludowego zamordowano w dn. 17 b. m. w Berlinie komunistę RUDOLFA CLAUSSA. Clauss [illegible] był przez rząd hitlerowski [illegible] o zdradę stanu; [illegible] — jeśli zważymy, że [illegible] to się wyłącznie [illegible] ciów i konfidentów „Gestapo", i że skazany czekał prawie PIĘĆ MIESIĘCY na wykonanie wyroku śmierci.

Podając wiadomość o ścięciu Claussa, Polska Agencja Telegraficzna opatrzyła ją komentarzem, że „Clauss należał do NAJNIEBEZPIECZNIEJSZYCH działaczy komunistycznych Niemiec". Musimy zapytać: — „najniebezpieczniejszych" — a dla kogo?.. Dla PAT-a, dla BBWR. czy też może dla p. Hitlera?.. Słusznie mówią, że „styl — to człowiek". — Styl niektórych komunikatów PAT-a (zwłaszcza z Niemiec, Włoch i t. p.) wyjaśnia w całej — [illegible] autorów.

Sprzeczności rządowej polityki gospodarczej
a stanowisko proletarjatu

Droga polityki gospodarczej Rządu, mająca wieść poprzez zrównoważenie budżetu i „równanie w dół" do powstania warunków ożywienia gospodarczego [illegible] podniet inflacyjnych i bez manipulowania kursem pieniądza", [illegible] stręcza liczne trudności, nawet [illegible] przekonaniu gorących jej zwolenników. To też publicystyka gospodarcza uważa dziś za przedwczesne zastanawiać się nad sprawą owego ożywienia, [illegible] miast gorąco omawia możliwości „ścigania równowagi na niższym poziomie".

Przedewszystkiem — sprawa cen. Już dziś szereg ekonomistów obozu sanacyjnego — zastanawia się, czy dostateczna obniżka [illegible] „sztywnych" jest wogóle możliwa bez obniżenia barjery celnej. [illegible] Juljan Poniatowski, któremu [illegible] dno odmówić konsekwencji w [illegible] jętej na siebie roli pogromcy „renty kartelowej", pisze:

„Czy taka stanowcza akcja obniżkowa [illegible] możliwa bez obniżania barjery celnej — przyszłość pokaże. Wydaje się w każdym razie, że [illegible] zostawienie znacznej części [illegible] ty kartelowej nie wyszłoby [illegible] dobre nawet bezpośrednio [illegible] teresowanym: operacja musiałaby być powtarzana, czego napewno lepiej uniknąć". (Gospodarka Narodowa [illegible]).

Jednak argument [illegible] niżki ceł, podniesiony m. in. przez „Gestora" w „Gazecie Polskiej" natrafia na kontrargument: obniżka ceł to oddanie rynku krajowego na pastwę obcego „dumpingu"....

Ale nietylko pod tym względem natrafimy na wątpliwości i [illegible] nętrzne sprzeczności polityki „równania w dół". Wspomniany p. J. Poniatowski głosi konsekwentnie teorję „oczyszczania" życia gospodarczego z przedsiębiorstw „zbytecznych", nadmiernie zadłużonych, drogą dopuszczenia do (masowych, dodajmy) bankructw. Głosząc zaś swą tezę, musi polemizować z argumentami p. Wł. Diamanda, że wynikiem tych bankructw byłby jedynie powrót do konkurencji tych zbankrutowanych przedsiębiorstw, które przeszły [illegible] bezcen w obce ręce oraz, że n[illegible]sowe bankructwa oznaczają przynajmniej doraźnie — spadek zatrudnienia.... W dzisiejszych czasach, gdy prawa wolnej konkurencji załamały się niemal bez reszty, możemy się zawieść, czekając, aż obniżka cen da wzrost obrotu, produkcji, zatrudnienia i „samorodny" rozwój przedsiębiorstw lepiej prosperujących..

Jeśli dotąd obracaliśmy się w sferze przypuszczeń — obecnie przejdziemy do sprawy całkiem już realnej. Przedstawiciel naszej redakcji na konferencji prasowej w Min. Przem. i Handlu, [illegible] 30 ub. m. pierwszy bodaj podniósł sprawę, czy czasem skartelizowany przemysł nie zechce przerzucić następstw zniżki cen na świat pracy. Dziś się nawet dorabia [illegible] ,uelastycznianie cen przy usztywnianiu poszczególnych składników kosztów... nigdzie utrzymać się nie da"... Żądać od przemysłu, aby nie starał się „odbić" zniżki — to absurd! — woła organ „Lewjatana". Argument, że dalsza obniżka płac, to ostateczna ruina budżetów robotniczych — trafia w „Lewjatan", jak groch o ścianę. Argument znacznego wzrostu wydajności pracy, a więc stopy wyzysku (tenże sam numer „Przeglądu" przyznaje, że w górnictwie węglowem w latach 1929—34 efekt pracy zatrudnionego robotnika wzrósł o 33 proc. — przy znacznym spadku osiąganego zarobku) też nie odgrywa roli. Tu są dwa widzenia: punkt widzenia pracy i punkt widzenia kapitału i żadne mgliste opary „solidaryzmu" nie przykryją rzeczywistości.

I wreszcie — zagadnienia budżetowe. Naogół powiada się, że budżet jest u nas za duży. Stąd — konieczność „oszczędności". Jest on za duży oczywiście — wobec nikłego dochodu społecznego. Na tę stronę zagadnienia słusznie zwraca uwagę prof. H. Tenenbaum („Kurjer Warszawski" [illegible] b. m.), dodając jednak.

„Do zwiększenia dochodu narodowego prowadzą... między innemi państwowe i komunalne roboty inwestycyjne, finansowane w trybie pożyczek państwowych".

I „heretyk" za jakiego [illegible] dziedzinie uważa się prof. Tenenbaum, stawia odważne pytanie: czy czasem ów zły duch deficytu budżetowego, którego wypędzano nadaremnie rezerwami skarbowemi, pożyczką narodową i inwestycyjną, bonami skarbowemi, skryptami dłużnemi skarbu, zadłużeniem się w przedsiębiorstwach [illegible] monopolach, nie powinien być [illegible] czej wprzęgnięty do pożytecznej roboty. Autor stwierdza więc, że pokrycie deficytu bonami skarbowemi stwarzało dodatkową siłę nabywczą, która dostawała się do rąk urzędników i dostawców. Tylko niestety Rządy pomajowe wykorzystywały — dopowiedzmy wyraźnie — możliwości kredytowe dla łatania dziur, a nie dla pl[illegible] nowego ożywienia gospodarki.

I tu natrafiamy na pewną sprzeczność w polityce Rządu: budżet równoważymy — pięknie! Ale jednocześnie jednem [illegible] źródeł [illegible] wnoważenia tego budżetu jest przejęcie nadwyżek między dochodami kolei i poczty, a ich wydatkami eksploatacyjnemi. Swoje inwestycje będą musiały pokryć pożyczkami. W gruncie rzeczy — „„różnica gustu": zamiast pokryć pożyczkami deficyt budżetu zwyczajnego dokona się przesunięcia wydatków inwestycyjnych do budżetu nadzwyczajnego.

Największy zaś błąd — zdaniem prof. Tenenbauma — polega [illegible] twierdzeniu p. p. Kwiatkowskiego [illegible] Matuszewskiego, że kredyt [illegible] pokrycie wydatków państwa jest zawsze nieszczęściem... Tymczasem lepiej, żeby skarb zaciągał pożyczki, niż, żeby tego zaniechał.

*

Na tle tych wątpliwości i sprzeczności polityki Rządu, klasa robotnicza ma jasno wytkniętą drogę. Jej pierwsze zadanie — to odparcie ataku kapitału na płace i zdolność nabywczą szerokich mas, zdając sobie sprawę, że okólnik Min. Op. Społ. w sprawie płac jest w gruncie rzeczy „lex imperfecta" —„prawem niezaopatrzonem w sankcje".

Nie znaczy to jednak, by proletarjat miał się wyrzec swego programu gospodarki planowej. Wprost przeciwnie. Musimy podkreślać, że polityka „ elastycznych" cen (rozumiemy przez to przedewszystkiem zwarcie „nożyc między cenami „sztywnemi" [illegible] ,wolnemi") wymaga kompletnej zmiany zasad polityki gospodar[illegible] w szczególności rewizji kosz[illegible] w przemyśle, kontroli społecznej nad produkcją Jeśli chodzi o produkcję, nie możemy ani zgodzić się na dzisiejszy stan marnotrawstwa kartelowego, osłaniającego źle postawione technicznie [illegible] organizacyjne zakłady, ani też zgodzić się, by nasz statek wygnano na niepewne nurty „wolnej konkurencji". Rozstrzygnięcie widzimy tylko w planowej reorganizacji przemysłu.

I wreszcie — uznając słuszność redukcji „przerostów" i „sztywnych cen" — nie możemy uznać słuszności „równania w dół".

Tak czy inaczej polityki stworzenia dodatkowej siły nabywczej nie da się ominąć! Trzeba będzie nakręcić konjunkturę! Jeślibyśmy nawet na razie musieli zrezygno[illegible] postulatu równowagi budżetowej, to godzimy się z prof. Tenebaumem, że nie taki djabeł straszny jak go malują. Tylko, że rozwiązanie kwestji „nakręcania konjunktury" widzimy n[illegible] robót, jedynie nieprodukcyjnych (jak zbrojenia na modłę „Trzeciej Rzeszy"), lecz w serji poczynań, podnoszących zarazem poziom technczny i organizacyjny gospodarstwa społecznego w parze z wzrostem dochodu narodowego. (w.).

Zagadnienia szkolne
„Dysproporcje"

Jeden z wysokich dygnitarzy Min. W. R. i Oświecenia Publicznego oświadczył delegacji rodziców, ubiegającej się o t. zw. p[illegible] gimnazjów państwowych dla swojej szkoły, że Ministerjum nie ma zaufania do gimnazjów prywatnych. Tych gimnazjów w roku 1934 było 482 na 283 gimnazja państwowe. Była Kongresówka stworzyła własnym wysiłkiem to średnie szkolnictwo prywatne, uznawane przez wyższe uczelnie Austrji, Niemiec. Francji, Włoch i t. d. bez żadnych warunków ani obostrzeń w stosunku do młodzieży „bezprawnych" przed wojną szkół prywatnych pol[illegible].

[illegible] Dzisiaj wysoki dygnitarz polskiego Ministerjum przekreśla swojem powiedzeniem olbrzymią, choć nie oficjalną, zasługę społeczeństwa, które wyręczało i wyręcza władze państwowe w wykonywaniu obowiązku dawania oświaty w zakresie szkoły średniej.

*

Zważmy, że wszyscy dyrektorzy [illegible] nauczyciele wszystkich szkół [illegible] watnych mają przepisane prawem kwalifikacje i zatwierdzani [illegible] przez kuratorów. Treść i metody ich pracy są zgóry przewidziane i strzeżone przez wizytatorów. Zdolności pedagogiczne każdego z nauczycieli są pozatem pilnie kontrolowane przez dyrekcje szkół.

Cóż więc ma do powiedzenia wysoki dygnitarz na temat podstaw braku zaufania do prywatnych szkół średnich, przestrzegających każdej litery przepisów?

A jednak ten wysoki dygnitarz „różnicuje" szkoły na zasługujące i niezasługujące na t. zw. „prawa", uderzając tem w młodzież, która, nie mając dostępu do przepełnionych gimnazjów państwowych z konieczności musi uczęszczać do „bezprawnych" szkół prywatnych. Po ludzku rzecz biorąc, należałoby: albo potroić liczbę szkół państwowych, albo zaniechać szykan wobec szkół prywatnych.

*

„Bezprawną" może zostać dzisiaj każda średnia szkoła prywatna, choćby należycie była postawiona pod każdym względem, jeśli „aktualności pedagogiczne" nakażą wizytatorom jej zdyskwalifikowanie. Na opinji zaś ajentów śledczych oficjalnej pedagogji polega ów wysoki dygnitarz przy wydawaniu swoich wyroków.

Zważmy, że kwalifikowanie (tajne!) szkół prywatnych przez odpowiednio nasposobionych wizytatorów staje się terenem „nieprawości", terenem porachunków osobistych z kierownictwem szkoły lub z personelem, a cierpi na tem niezasłużenie młodzież, której Ministerjum nie zdoła zapewnić miejsca w szkole państwowej. Szykany wobec szkół prywatnych stały się systemem rządzenia wysokich dygnitarzy oświatowych. Taka „polityka" wychowuje młodzież „bezprawnych" szkół prywatnych w poczuciu niezasłużonej krzywdy, wyrządzanej tej młodzieży przez władze oświatowe, które drogą szykan dążą do zredukowania „nadmiaru" inteligencji w niepodległej Ojczyźnie. Bo[illegible] jednocześnie głosi się, że tylko szkoły państwowe mają wytwarzać przyszłą „elitę" przyszłych „pełnoprawnych" i „pełnowartościowych" obywateli.

*

Zajścia na uniwersytetach są wynikiem tego „elitaryzmu" w naszej pedagogji. Zapytajcie, kto robi burdy, — a usłyszycie odpowiedź zastanawiającą: właśnie, w pierwszych szeregach akademickich „bojowców" idą wychowankowie państwowych, pełnoprawnych, doborowych szkół średnich. Na taką to drogę zaprowadziła tę młodzież oficjalna „pedagogja" i „polityka" p. Al. Kawałkowskiego.

*

Aby utrudnić młodzieży „bezprawnych" prywatnych szkół średnich zdobycie wiedzy, Ministerum pozbawiło ją ulg w korzystaniu z przejazdów koleją. Sytuacja tak wygląda: minister Kwiatkowski obniża taryfy kolejowe o złotych 80 miljonów zgórą, a gorliwy Kurator krakowski, ratując dochodowość kolei, zapowiada, że młodzież „bezprawnych" szkół prywatnych średnich będzie traktowana, jako jadąca bez biletów, jeśli legitymować się będzie dowodami, które służyły jej przez szereg lat i uszczerbku kolei nie robiły!

*

Tak się sprawa układa: z ulg korzystać może uczeń szkoły powszechnej, uczeń szkoły rzemieślniczej, handlowej i t. d., tylko nie uczeń „bezprawnej" szkoły prywatnej średniej.

Może więc młody obywatel [illegible] pomocą p. Al. Kawałkowskiego zostać szewcem, krawcem, [illegible] nie wara ci pchać się do szeregów nawet „bezprawnej" inteligencji, bo, — zdaniem p. Al. Kawałkowskiego, „zadużo jest w niepodległej Ojczyźnie opozycyjnej histerji, a za mało rąk do pracy twórczej (!!)".

MAGISTER.

Z okazji artykułu prof. T. Kotarbińskiego

W „Kurjerze Porannym" z dnia 19 b. m. profesor Tadeusz Kotarbiński woła o „silny i groźny posterunek policyjny na terenie uniwersytetu".

Cenię wielce profesora Kotarbińskiego. Mam uznanie dla odwagi i wytrwałości, z którą walczy [illegible] przeciw hecy „rasistowskiej".

Muszę się jednak stanowczo przeciwstawić wołaniu o zakwaterowanie policji na uniwersytecie.

Nie przeczę, że niema co przebierać w środkach, gdy się ma do czynienia z uzbrojonym opryszkiem; odebrana pono podczas niedawnych zajść akademickich teczka wypełniona do połowy gwichtami żelaznemi jest narzędziem nie mniej godnym opryszka, niż np. [illegible].

Bandyckie ekscesy zawodowych bojówkarzy nie spadają jednak nagle, bez przygotowań. Z reguły poprzedza je rekonesansowe „badanie terenu", wypróbowywanie granic bezkarności, stopnia tolerancji. Do rekonesansów takich należą „niewinne" ekscesy w rodzaju „sporadycznych wypadków" „przenychania" studentów - Żydów na lewe ławki i t. d. Fachowi „rasistowscy" bojówkarze temi drobnemi robótkami rzadko zapewne parają się osobiście; nadaje się do tego najlepiej ogłupiona przez nich najmłodsza część studenterji, słuchacze pierwszego semestru mocno nauczeni tego, że po surowej karności gimnazjalnej wchodzą w absolutną bezkarność akademicką.

Takie „niewinne" ekscesy, gloryfikowane otwarcie przez pewien odłam prasy przygotowują atmosferę niezbędną dla późniejszej swobody ruchów fachowych bojówkarzy. Przez taki „łagodny" wstęp wypróbowywuje się stopień pobłażania wśród akademickich poszczególnych wykładających, personelu administracyjnego i porządkowego. Podczas takiego łagodnego wstępu niemal wszystko zależy [illegible] osobistości akademickich.

tego, czy personel uniwersytecki jako całość należycie spełnia swe obowiązki.

Prof. Kotarbiński pisze o upadku autorytetu władz akademickich.. Nie w tem rzecz. Nie o to idzie, czy wystarczy autorytet moralny, czy też będą musiały działać szkolne rygory. Istota rzeczy tkwi w tem, że nie jest rzeczą bezspornie jasną, po której stronie angażuje się autorytet władz akademickich.

Po głośnem doświadczeniu Politechniki Lwowskiej (napiętnowanem przez profesora Z. Szymanowskiego w „Robotniku" dn. 15 b.m.) i wielu mniej rozgłośnych doświadczeniach innych uczelni można mieć poważne wątpliwości co do istotnej treści różnych słów i czy[illegible]

Przed każdym przedstawicielem władz akademickich, przed każdym wykładającym, przed każdym pracownikiem szkoły wyższej natrętnie i nieustannie staje pytanie, po której stronie ma stanąć w swem postępowaniu: po stronie ogólno - ludzkiej cywilizacji, czy po stronie „rasistowskiego" barbarzyństwa? Czy rektor, dziekan, profesor, docent, asystent udziela, czy nie udziela normalnej ochrony i opieki akademikowi usiłującemu normalnie pracować?

Ewentualnego braku tej opieki nie zastąpi najtroskliwsza opieka policjanta mundurowego i niemundurowego.

ALEKSANDER RAJCHMAN,
docent matematyki
na Uniw. Warsz.

Dla Prenumeratorów naszego pisma

Najlepszy prezent na Gwiazdkę

KOMU DASZ — TEGO UCIESZYSZ

5 tomów za 6 złotych wraz z przesyłką

1. Mickiewicz: „Pan Tadeusz", 2. Słowacki: „Beniowski", 3. Krasicki: „Bajki i Satyry", 4. Górnicki: „Dworzanin Polski", 5. Niemcewicz: „Jan z Tęczyna" — w ładnych oprawach kolorowych.

Wypełniając poniższy kupon, należy wysłać zł. 6.— na konto P. K. O. „Robotnika" Nr. 175.

KUPON

Do Spółki Nakład.-Wydawn. „Robotnik", Warszawa, Warecka 7

Proszę o przysłanie kompletu gwiazdkowego z 5 tomów, a mianowicie: po 1 tomie dzieł: Mickiewicza „Pan Tadeusz", Słowackiego „Beniowski", Krasickiego „Bajki i Satyry", Górnickiego „Dworzanin Polski", Niemcewicza „Jan z Tęczyna" na adres mój ....

....

pod nazwiskiem ....

Równocześnie wysyłam należność złotych sześć.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z czwartku na piątek

Minister, który ugiął się przed społeczeństwem

Mowa b. ministra Hoare'a

Podczas czwartkowej debaty w Izbie Gmin zabrał głos b. minister Spr. Zagr. Hoare, który oświadczył, że w ciągu ostatnich kilku miesięcy jego urzędowania miał przed sobą dwa zadania: 1) aby uchronić Europę przed powszechnym zamętem, 2) aby uchronić W. Brytanję przed wojną z Włochami, zwłaszcza możliwość takiej wojny sam na sam między Włochami i W. Brytanją niepokoiła Hoare'a Przed dwoma tygodniami nastąpił w położeniu zatargu włosko-abisyńskiego punkt zwrotny skutkiem mającego nastąpić rozszerzenia zakazu wywozu na naftę. Gdyby zakaz ten został w całej rozciągłości zastosowany i gdyby również państwa nie — członkowie Ligi w nim wzięły udział, byłoby to niewątpliwie skuteczne, ale Włochy oznajmiły, że zakaz wywozu nafty traktować będą jako sankcje militarne. Śmiesznem byłoby, zdaniem Hoare'a, przypuszczenie że W. Brytanja obawia się Włoch. Nie obawiamy się, "jako naród, żadnej groźby włoskiej. Gdyby Włosi nas zaatakowali, spotkaliby się z odpowiedzią i sądząc z doświadczeń historji odpowiedzielibyśmy z powodzeniem. Należy jednak zdać sobie sprawę z tego, że odmowa udziału w tych sankcjach innego wielkiego mocarstwa (czytaj Francja), mogłaby doprowadzić do całkowitego załamania się Ligi.

Propozycje paryskie stanowiły minimalną podstawę, na jakiej Rząd francuski wyraził gotowość do pracy. Uważam, iż rozpoczęcie rokowań było bardzo ważne [illegible] wet na tej podstawie, chociaż nie podobały mi się pewne punkty planu, ale musiałem wyrazić prowizoryczne zgodę. Jest to jedyne wytłumaczenie i usprawiedliwienie propozycyj paryskich. Zdaniem Hoare, warto było zrobić próbę, aby utrzymać solidarność francusko - brytyjską. Zdaniem Hoare, zachęcanie Abisynji do dalszego prowadzenia wojny jest szkodliwe ze stanowiska interesów abisyńskich," bowiem rezultat może się wkońcu okazać dla Abisynji daleko gorszy, niż obecne propozycje. Z tych też powodów wysłana została przez Horea'a depesza do Addis - Abeby, namawiająca Abisynję do przyjęcia propozycyj, jako podstawy do dyskusji. Zdaniem Hoare'a istnieją tylko dwie drogi zakończenia wojny: albo pokój uzyskany w drodze rokowań, albo też pokój, do którego jest się zmuszonym po poddaniu się. Zdaniem Hoare a pokój w drodze rokowań da się uzyskać wyłącznie na podstawie obecnych propozycyj i według niego taki właśnie pokój ostatecznie zostanie zawarty. Obecnie rozpoczyna się bardzo niebezpieczny okres. Hoare podkreślił, że tylko W. Brytanja przedsięwzięła zarządzenia wojskowe. Inni członkowie Ligi Narodów zupełnie przygotowań tego rodzaju nie dokonali. Inne państwa, oświadczył z emfazą Hoare, przy powszechnem uznaniu całej Izby, nie ruszyły dotąd ani jednego statku, ani jednego samolotu, ani jednego żołnierza. Bez tego czynnego współdziałania niema zbiorowej akcji, niema Ligi Narodów. Stuprocentowy pokój **jest niemożliwy, o ile** [illegible] **go rzecz następuje 54-procentowa współpraca.** Hoare podkreślił [illegible] zakończenie, że bynajmniej [illegible] przemawia, aby szerzyć panikę lub aby sprawić wrażenie, że W. Brytanja ulękła się Włoch, ale jego zdaniem, jeśli trwać na obecnej drodze, to albo Liga się załamie, albo osiągnięty pokój będzie nieodpowiedni.

„Moje sumienie jest czyste, ale gdy zdałem sobie [illegible] **że znaczna część opinji w kraju jest stanowczo przeciwna drodze, którą obrałem,** [illegible] **ustąpić.** Postępując uczciwie [illegible] szę oświadczyć, że nie mogę się wycofać z mojego stanowiska i że uważam drogę, którą obrałem za jedynie słuszną. Gdy się zorjentowałem, że nie mam już za sobą poparcia tych, którzy siedzą obok mnie (aluzja do sir Austen Chamberlaina) zgłosiłem dymisję. Życzę mojemu następcy wszelkiego powodzenia na tem trudnem stanowisku, na którem czyniłem to, co mi mój honor i moje sumienie kazało".

Ostatnie słowa sir Samuel Hoare wypowiedział z głębokiem wzruszeniem, a nawet ze łzami w [illegible].

Izba przyjęła spowiedź b. ministra z oznakami najwyższej sympatji, urządzając sir Hoare długotrwałą owację.

MOWA TOW. ATTLEE.

Przemówienie przywódcy opozycji posła Attlee było atakiem na cały Rząd. Pod adresem Baldwina Attlee wysunął zarzut, że premjer uczynił z sir Hoare'a kozła ofiarnego. Zdaniem Attlee Rząd brytyjski, aprobując propozycje paryskie, stanął po stronie napastnika. Podobne postępowanie Rządu zabija wiarę całego świata w W. Brytanję.

PREMJER BALDWIN PRZYZNAJE SIĘ DO BŁĘDU.

Następnie zabrał głos premjer Baldwin, który wygłosił krótkie półgodzinne przemówienie.

Premjer Baldwin wypowiedział się jaknajkategoryczniej przeciwko współczesnym dążeniom do szybkich decyzyj, ujawnianym zwłaszcza przez dyktatorów i wyraził pogląd, że daleko bezpieczniejszym jest dawny system dyplomatycznego przygotowania wszelkich rokowań. Baldwin przyznał, że przez zastosowanie tym razem metody szybkości wyrządzono dużo szkody i minie pewien czas zanim te szkody zostaną naprawio[illegible]

[illegible]

oświadczył premjer. Żadne wysiłki nie będą podjęte, aby je wskrzesić do życia. **Nie były one słuszne ani sprawiedliwe. Gdy przekonałem się, w jakim kierunku płynie brytyjska opinja publiczna, to uchyliłem przed nią w pokorze czoło, oznajmił z emfazą Baldwin.**

W tem miejscu Izba urządziła premjerowi żywiołową owację.

Po premjerze zabrał głos sir Austen Chamberlain.

Niewątpliwie wielkie wrażenie sprawiło na wszystkich wystąpienie premjera Baldwina, który nie zawahał się przyznać do błędu i który z widoczną nazewnątrz pokorą uznał werdykt opinji publicznej za sprawiedliwy i obowiązujący.

OSTATNIE DEPESZE I WIADOMOŚCI NA STR. 1, 2

Sankcje będą utrzymane

Czwartkowe posiedzenie Rady Ligi Narodów trwało bardzo krótko i ograniczyło się do przyjęcia następujących rezolucyj:

1) Rada Ligi dziękuje delegatom Francji i W. Brytanji za powiadomienie jej o sugestjach przedstawionych obu stronom w celu pojednania,

2) wobec przygotowawczego charakteru tych sugestyi, który podkreślony został przez oba Rządy, Rada Ligi nie uważa, aby należało się co do nich już obecnie wypowiadać,

3) Rada Ligi poleca Komitetowi 13-stu zbadanie całokształtu położenia, tak jak ono będzie wynikało z informacyj, któremi komitet będzie rozporządzał.

Ponieważ nikt w sprawie [illegible] lucji głosu nie zabrał, przewodniczący uznał rezolucje za przyjęte, poczem zamknął sesję Rady Ligi Narodów.

Po posiedzeniu Rady odbyło się posiedzenie Komitetu 18-tu, które było również bardzo krótkie. Ograniczyło się ono do oświadczenia [illegible] przewodniczącego p. Vasconcellosa, który stwierdził, że obecne położenie jest takie same, jakie istniało w czasie ostatniego posiedzenia komitetu. Sankcje, dotychczas uchwalone, będą w dalszym ciągu stosowane w całej rozciągłości. Przewodniczący oświadczył wreszcie, że będzie utrzymywał kontakt z przewodniczącym Komitetu 13-stu i że zwoła Komitet 18-stu w odpowiedniej chwili.

Po przyjęciu przez Komitet niniejszego oświadczenia do wiadomości, przewodniczący odroczył posiedzenie.

Uchwały Rady Ministrów

Pod przewodnictwem p. premjera Kościałkowskiego odbyło się dnia 19 b. m. kolejne posiedzenie Rady Ministrów.

Uchwalono zarządzenie w sprawie przedłużenia o 6 miesięcy okresu, w którym powinny być zarządzone wybory do Rady Miejskiej w Łodzi, następnie rozporządzenie o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej. Następnie Rada Ministrów przeprowadziła dyskusję w sprawie sfinalizowania akcji obniżki cen przez producentów, zlecając odpowiednim organom dopilnowanie, by zniżki te, sumując się przez obniżenie taryf kolejowych, doszły w pełni do konsumenta.

Ponadto Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu w sprawie zwiększenia opłat od drożdży na rzecz Skarbu Państwa i samorządu przy zachowaniu dotychczasowej ceny dla konsumentów.

Wkońcu Rada Ministrów uchwaliła projekt rozporządzenia w sprawie zmiany przepisów o zwalnianiu od egzaminów praktycznych kandydatów na stanowiska urzędników 1, 2 i 3-ej kategorji w państwowej służbie cywilnej oraz ustaliła zasady, na podstawie których mają być unormowane dodatkowe wynagrodzenia, pobierane przez urzędników państwowych z tem, że definitywne normy tych zmniejszonych dodatków mają być dokonane do dnia 15 stycznia 1936 i wprowadzone w życie od 1 lutego 1936 r.

Pogrzeb 35 Karteli

Minister Przemysłu i Handlu Góręcki w wyniku akcji obniżki cen podpisał zarządzenie o rozwiązaniu w dalszym ciągu 35 umów kartelowych z dn. 1 stycznia 1936 r., reprezentujących częściowo produkcję, częściowo zbyt, a częściowo i jedno i drugie, gdyż nie przynoszą dobru publicznemu żadnych korzyści.

Rozwiązane kartele dotyczą branży chemicznej, elektrotechnicznej, metalowo - przetwórczej, mineralnej i spożywczej.

Ilu jest słuchaczy radja na świecie?

Ostatnie obliczenia z października r. b. wykazują, że sprzedano ogółem na świecie 50 miljonów odbiorników radjowych. Statystyka przyjmuje 4 osoby na jeden odbiornik, z czego wynikałoby, że słuchaczy radjowych jest 200 mil[illegible].

Na czele kroczą Stany Zjednoczone z 22 miljonami odbiorników, w Europie prym Anglja z 7.300 tys. odbiornikami. Dalej idą: Niemcy — 6.816.509, Francja — 2.38.000, Holandja — 911.104, Szwecja — 805.444, Czechosłowacja — 758.629, Belgja — 716.709, Danja — 596.481, Austrja — 551.173, Włochy — [illegible]0, Polska — 418.000, Węgry — 347.000, Hiszpanja — 300.151.

Japonja ma 2.218.492 odbiorniki, Australja — 746.225.

W cyfrach powyższych, zresztą niekompletnych, brak Rosji sowieckiej, gdzie, jak wiadomo, radjo jest bardzo rozpowszechnione.

Jeśli chodzi o rozwój radja w stosunku do liczby ludności, to w krajach europejskich, pierwszeństwo należy się Danji, gdzie [illegible] tysiąc mieszkańców przypada 165 odbiorników. Następnie idą: Anglja — 158, Szwecja — 129, Holandja — 114, Niemcy — 99, Szwajcarja — 98, Belgja — 87, Austrja — 83.

Rzeczy ciekawe z całego świata

ŚNIEGI WE WŁOSZECH.

W Północnych Włoszech spadły śniegi. W pobliżu Gorycji warstwa śniegu dochodzi do pół metra. W górach wytworzyły się lawiny. (ATE).

W KOPALNI.

W kopalni „Pluto" w Czechosłowacji w pobliżu Mostu (Brux) zerwała się winda. Trzej górnicy ponieśli śmierć.

ŚMIERĆ W PŁOMIENIACH.

Niedawno wydarzył się w Preszburgu tragiczny wypadek, który [illegible] zalarmowano straż ogniową do pożaru, który powstał na piętrze jednego z domów w śródmieściu. Straż po przybyciu na miejsce znalazła w płonącym pokoju napół zwęglone zwłoki 94-letniej staruszki. Przypuszczano pierwotnie, że zachodzi [illegible] morderstwo. Śledztwo wykazało jednak bezpodstawność [illegible] dejrzeń, jak się bowiem okazało, poza meblami i dywanami, które spłonęły w mieszkaniu staruszki, nic nie zginęło. Przyczyna tragicznego wypadku leżała gdzieindziej. Staruszka znaną była jako nałogowa palaczka. W dniu poprzedzającym pożar, otrzymała ona od swej córki z Wiednia świeży zapas papierosów, które staruszce nadzwyczaj smakowały. Paliła je jeden za drugim.

Nazajutrz służąca wychodząc po sprawunki na miasto pochowała papierosy, pozostawiając staruszce tylko 20 sztuk. Po wypaleniu ich w ciągu niecałych dwuch godzin, staruszka zaczęła poszukiwać ukrytych papierosów. Znalazła je pod dywanem w miejscu gdzie stała bibljoteka. Wydobywszy je, zapaliła zapałkę, która wypadła z jej drżących rąk. Od zapałki zatlił się dywan. Staruszka tak się [illegible] przejęła, że zemdlała. Tymczasem od tlącego się dywanu zapaliła się bibljoteka, przy której leżała zemdlała staruszka. Płomienie przerzuciły się na nią. Obudzona [illegible] nie słyszał jej głosu. Biegając jak żywa pochodnia po pokoju, spowodowała zapalenie się firanek, portjer i innych części łatwo palnych. Wreszcie ostatnim wysiłkiem wybiła szybę. Świeży dopływ powietrza wzmógł [illegible] gień, który buchnął jasnym płomieniem, wydostając się nazewnątrz, [illegible] zwróciło uwagę przechodniów, którzy zaalarmowali straż pożarną i sami rzucili się na ratunek staruszki. Wszelka pomoc okazała się jednak spóźniona. Gdy [illegible] brania, staruszka już nie żyła. Życiem [illegible] przypłaciła niewinny składnik nałogu palenia papierosów.

Głosowanie powszechne w... Egipcie

KAIR (PAT.). Ogłoszono dekret królewski, dotyczący ordynacji wyborczej, która będzie oparta na głosowaniu powszechnem.

Zniesiono cenzurę w... Hiszpanji

Z Madrytu donoszą o zniesieniu obowiązującej od dłuższego czasu w całym kraju cenzury prasowej. Ministerjum spraw wewnętrznych wysłało do redakcyj dzienników okólnik, wyrażający nadzieję, że pisma nie zawiodą zaufania Rządu i powstrzymają się w przyszłości od publikowania wiadomości szkodliwych dla interesów państwa. — Równocześnie, na mocy rozporządzenia ministerjum spraw wewnętrznych, cofnięto złożenie z urzędu radców miejskich Madrytu i Barcelony, którzy w swoim czasie musieli ustąpić z zajmowanych stanowisk w związku z rewoltą październikową.

Demonstracja pracowników miejskich stolicy

Wczoraj podaliśmy wiadomość o zakazie odbycia wiecu pracowników samorządowych stolicy w Resursie Obywatelskiej.

Pomimo zakazu olbrzymie tłumy pracowników i robotników miejskich zebrały się na placu przed wejściem do Resursy, protestując przeciw zakazowi omówienia swoich spraw.

W pewnym momencie policja piesza i konna przystąpiła do rozpraszania zebranych tłumów w energiczny sposób. Dokonano aresztowań kilkunastu osób, pom. in. tow. Barykę.

Sbod Resursy uczestnicy niedoszłego wiecu poszli 2 pochodami ze śpiewami na ul. Warecką, gdzie na dziedzińcu domu, w którym mieści się Związek, odbyli tłumny wiec.

Przyjęto szereg uchwał protestujących przeciwko zakazowi omówienia bolączek robotniczych oraz wzywających ogół pracowników miejskich Warszawy do gotowości.

*

Pochody, o których wyżej wspomnieliśmy, były trzykrotnie przez policję rozpraszane na placu Teatralnym, na placu Piłsudskiego i na placu Napoleona.

Zamglony anons ślubny

W dzienniku hitlerowskim „Gothaer Beobachter" znajdujemy anons ślubny, który w dosłownym przekładzie brzmi jak następuje:

„W wierze w boskie objawienie naszego narodu w Adolfie Hitlerze zawarli związek małżeński dnia 9-go mies. zamglenia 1935 roku Willy Liffert i Selma Liffert z domu Kaiser".

„Pogański" ten anons jest [illegible] le niekonsekwentny, że gdy [illegible] rowcy pozmieniali już nazwy [illegible] sięcy, to lata liczą jeszcze od Narodzenia Chrystusa.

Miesiąc zamglenia (po niemiecku Nebelung) jest to — jak się zda[illegible] — grudzień.

Ma się wrażenie, że na Niemcy naszło zamglenie.

Wiadomości Sportowe

Boks

MECZ WARTA — IKP. ZWERYFIKOWANY JAKO VALKOVER. Mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski Warta — IKP. Łódź, wygrany przez Wartę 14:2 został zweryfikowany jako valkover 16:0 dla Warty, ponieważ w drużynie łódzkiej Pietrzak zgłoszony był nieformalnie, a Popielaty jako junior nie miał pra[illegible].

Za czy przeciw karencji?

[illegible] Sztab generalny tych ataków nasadowił się tam, gdzie mieści się siedlisko głównego zła, nurtującego sport piłkarski. Czy to jest tylko nasze zdanie? Nie! Myśmy od pierwszej chwili tak twierdzili. Inni, dopiero dzisiaj zwolna zaczynają się przekonywać o słuszności tej djagnozy.

„Karencja jest wyrazem usiłowania władz piłkarskich obrony zagrożonej moralności sportowej". Tak pi[illegible] p. E. Marion w pierwszym numerze „Biuletynu sportowego" LKS. „Pogoń". Temi intencjami, kierowałem się, gdy, po odrzuceniu mego wniosku o wprowadzenie zawodowstwa, postawiłem wniosek o wprowadzenie karencji. Nigdy nie twierdziliśmy, i nie twierdzimy, że ona nie [illegible] da ujemnych cech. Chodzi jedynie o wybór pomiędzy tem, co lepsze: [illegible]manie sportu piłkarskiego na odpowiednim poziomie moralnym i [illegible], czy [illegible] silnej drużyny przez zakaparowanie niedozwolonemi [illegible] „utalentowanego" gracza.

„Karencja jest złem koniecznem i skończyć się może jedynie razem z [illegible]". W ten sposób określa w dalszym ciągu pojęcie karencji „Biuletyn Pogoni". Ale karencja, to zaledwie jeden z niewielu nielogicznych produktów Ligi, która na świat przyszła już z pierworodnym grzechem obłudy. Z grzechu tego powstał rak, który mackami swoimi owinął i dusi każdą komórkę sportu. Kwitnie zawodowstwo tajne, niewidziane jedynie [illegible] bliczną tajemnicą i [illegible] manty prawdziwie [illegible] współpracy z płatnymi kolegami „spod znaku piłki nożnej". Czy trzeba trafniejszej oceny słuszności naszego stanowiska? Wszak ten akt oskarżenia wychodzi z łam, będących oficjalnym organem jednego z najstarszych klubów w Polsce, obecnego wicemistrza Ligi! Jakże mają pisać przedsta[illegible] ckami" owinęła"! Możemy i w tym zasięgu działania Ligi, przytoczyć opinję, długoletniego reprezentanta, kapitana pierwszej drużyny warszawskiej „Polonji".

„Liga ma wiady swój sens, jeśli stworzy się drużyny zawodowe, które będą miały na oku tylko jedno: forsę brać i grać. A, jak to jest [illegible] świadkami, jak niektóre kluby zamieniły się w stajnie piłkarzy z całej Polski. Czy ktokolwiek wyobraża sobie, żeby zawodnicy ci przenosili się do obcych klubów za ładne oczy?

Mistrzostwa Ligi [illegible] która zatruła całe nasze [illegible] wprowadza demoralizację nawet w tych ośrodków, gdzie drużyny ligowe [illegible] tylko ze słyszenia".

Dla nas słowa podobne nie są nowością. Utwierdzają nas tylko w tem niezłomnem przekonaniu, że terapja aplikowana przez nas już dawno jest słuszna i jedynie skuteczna.

Podnieść poziom naszego piłkarstwa może tylko dobrze i uczciwie [illegible]alizowany plan wyszkoleniowy PZPN, wzmocnienie pozycji moralnej wśród [illegible] i działaczy piłkarskich, oraz [illegible] przestrzeganie zasad amatorskich. A, to się może stać w dwu wypadkach: albo przez zniesienie Ligi [illegible] karencji przy [illegible], — jak słusznie wnioskuje „Biuletyn Ł. K. Pogoń" „stałby się przyczyną upadku wielu zasłużonych w sporcie, klubów".

[illegible]

Prowokacyjne „chwyty"

W walce przeciwko strajkowi w nadleśnictwie białostockiem

Od 4-ch tygodni trwa na terenie nadleśnictwa białostockiego nieustępliwy strajk chłopów i robotników leśnych przeciw obniżkom i o umowę zbiorową. Strajk prowadzi białostocki oddział Związku Zawodowego Małorolnych pod kierownictwem sekretarza tego oddziału tow. Pietruczuka.

Twardą postawę strajkujących usiłuje się ostatnio przełamać przy pomocy prowokacyj. Mamy przed sobą eleganckim stylem napisaną ulotkę, podpisaną przez anonimową „grupę bezpartyjnych rolników i robotników leśnych", w której nawołuje się do złamania strajku. Pisze więc nadleśnicy, czy któryś z jego zaufanych: „Stanęliśmy do pracy, by chociaż niewielki mieć zarobek" — tak, jakgdyby chłopi nie wiedzieli, ile panowie zarabiają albo „chcemy pracować, dokąd nas prowadzą kierownicy strajku?" Ted nieporozumienie. Kierownicy strajku nie nawołują przecież autorów ulotki do strajku! Organizują natomiast chłopów i robotników leśnych przeciwko autorom ulotki i ich polityce cennikowej. A co się tyczy owych groźnych konkurentów, którzy czyhają na zagraniczne rynki zbytu drzewa polskiego, — to od tego obywatele płacą pensje różnym nadleśniczym, by miast bronić swych deputatów i remuneracyj, pomyśleli właśnie o utrzymaniu tych rynków zbytu w taki sposób, by nie miało się wrażenia, że robotnik i chłop w Polsce są groźniejszymi konkurentami pana nadleśniczego, niż zagraniczny eksporter drzewa.

Autorzy prowokatorskiej ulotki nie potrafili zachować żadnego umiaru w zacietrzewieniu i przedstawiają strajkujących chłopów i robotników, jako stado głupich, tchórzliwych baranów, którzy nie wiedzą, czego chcą, ślepo rzekomo idąc za „chytrym Pietruczukiem", który robi strajki po to, aby mieć z czego żyć.

Hola panowie! Gdyby Pietruczukowi chodziło o środki utrzymania, a nie o ideę, to jako zdolny i wszechstronny rzemieślnik pięciokrotnie więcejby zarobił, niż może mu dać związek. Ale co tu mówić. Znamy te „chwyty" i te „bezpartyjne" kalumnje!

Co jednak najciekawsze, ulotka jest „nielegalna". Ale odbita w drukarni legalnej, porządnie, w setkach tysięcy egzemplarzy (ciekawe, skąd taka mała, „zakonspirowana" grupa „rolników i robotników leśnych" od czterech tygodni głodująca, ma tyle pieniędzy na ulotkę. Hę?). Drukarnia, jak wiadomo, ma obowiązek dawać referentowi bezpieczeństwa starostwa swoje druki do przeglądu. I pan referent niewątpliwie coś niecoś wie o tych „bezrobotnych autorach" z nieprawdziwego zdarzenia. A jak nie wie, to my mu pomożemy. I drukarnię „zakonspirowaną" znajdziemy i autorów „nielegalnych" ulotek. Taki już dobry charakter mamy. Ale wówczas, niech się pilnują wszyscy ci, którzy za grubszą forsę, na zawołanie, raptem swój „chłopski" i „robotniczy" rodowód przypomnieli.

Co do jednego możemy ich uspokoić: — **strajku nie złamią!**

Edward Hryniewicz.

Dziwne żądania Starosty lubelskiego...

(Kor. wł.).

W dn. 8 grudnia miał się odbyć wiec, zwołany przez Radę Związków Zawodowych w Lublinie.

Jakkolwiek wiec został zgłoszony przepisowo i w ustawowym terminie, to jednak Starosta Grodzki zabronił odbycia go, motywując w piśmie do Rady swoją decyzję względami na „porządek i bezpieczeństwo publiczne".

Wiadomo nam jednak, iż motywy te wysunięte zostały jedynie dla upozorowania słuszności starościńskiego zarządzenia, albowiem w rozmowie z przewodniczącym Rady, tow. Baranowskim, starosta oświadczył, że pozwoli na odbycie wiecu pod warunkiem, iż otrzyma listę kandydatów na mówców, z której on wybierze sam referentów (!), zaś określi nazwiska tych, którzy, jego zdaniem, przemawiać na tym wiecu nie powinni.

Rzecz oczywista, że tego żądania starosty Rada Związków uwzględnić nie mogła: po pierwsze dlatego, że jest ono ustawowo nieuzasadnione, a powtóre i dlatego, że idąc po linji tego żądania, moglibyśmy w końcu dojść do tego, że starosta skreślałby wszystkich zgłoszonych mówców. I kto wówczas przemawiałby na wiecu? A może w takim wypadku pan starosta wydelegowałby swoich urzędników do przemawiania na wiecu robotniczym?

Nie klejnocik nie powiastkę
Ładny mebel kup na gwiazdkę
Efekt się z taniością mieści
W meblach: Nowy Świat nr. 30.

Za dawanie urlopów z więzienia

Przed kilku dniami aresztowano w Starym Sączu dozorcę więźniów, niejakiego Postrożnego, który zezwalał więźniom na czasowe opuszczanie więzienia.

Mord na ulicy Żywca

W godzinach wieczornych, przy ożywionym ruchu ulicznym, na głównej ulicy Żywca dokonano napadu morderczego na syna rakarza miejskiego, Krasnego, któremu zadano cios nożem w serce tak, że padł trupem. Napastnik zdołał zbiec, został jednak w nocy przytrzymany i osadzony w areszcie przy Sądzie grodzkim w Żywcu. Okazał się nim niejaki Papeł ze Spo- [illegible]

Wiadomości z całej Polski

OFIARA EKSCESÓW.

Podczas ekscesów antysemickich w Radomiu, gromada napastników poczęła obrzucać kamieniami żyda, Wolfa Krymołowskiego. Jeden kamień trafił w głowę trzyletnią dziewczynkę chrześcijankę, która przechodziła ulicę i matkę. Dziecko zmarło tego samego dnia.

MORDERSTWO NA TLE ZAZDROŚCI.

W nocy z 16 na 17 b. m. w Małdyniach, gm. mielegiańskiej, został zabity we własnem mieszkaniu przez nieznanego narazie sprawcę Jerzy Śrubaniec. Śrubańca znaleziono na podłodze zbroczonego krwią i ze śladami obrażeń głowy.

Przeprowadzone dochodzenie wykazało, że zabójstwa dokonał Wiktor Śrubaniec z Małdyniach, który przyznał się do winy. Zabójca ma skaleczoną rękę i głowę. Powodem zabójstwa było utrzymywanie stosunków miłosnych przez Jerzego z Wiktorową Śrubańcową. Zabójcę zatrzymano.

ZATRUCIE CAŁEJ RODZINY.

Przed kilku miesiącami prasa przyniosła wiadomość o zatruciu chlebem całej rodziny Nitschów w Szopienicach. Spoczątku zdawało się wszystkim, że chleb zawierał składniki sporyszu, który posiada właściwości trujące. Po bliższem zbadaniu okazało się, że do chleba domieszano trucizny, na skutek której zmarły cztery osoby z rodziny Nitschów, a jedna osoba ciężko zachorowała.

Po dłuższych dochodzeniach podejrzenie padło na sąsiada Nitschów, Łacnego, który żył z tą rodziną w niezgodzie. Łacnego aresztowano. Są poszlaki, że Łacny otrzymał truciznę w laboratorjum fabryki porcelany Gieszego, gdzie pracował jako stolarz.

SPALIŁ PIENIĄDZE OJCA.

6-letni Janek Pochwała, mieszkaniec osady Zawistowo, gm. mikołajewskiej, bawiąc się sam w mieszkaniu, wydobył ze skrytki 320 dolarów amer. i kilkaset złotych, które pokrajał nożyczkami, a następnie począł robić wyklejanki. Na widok ojca, wracającego z pracy, ołopak pokrajane pieniądze wrzucił do pieca i spalił.

O wypadku dowiedział się ojciec nazajutrz, kiedy zamierzał wydobyć ze skrytki 100 zł. na kupno konia i krowy. Stary Pochwała, tak przejął się tym wypadkiem, iż skutkiem wstrząsu nerwowego zaniemówił.

SZKOŁA OBLĘŻONA PRZEZ POLICJĘ.

W pościgu za bandytą Franciszkiem Kozakiem, oddział policji w sile 10 ludzi, pod dowództwem naczelnika urzędu śledczego w Lublinie, podinspektora Rucińskiego, osaczył we wsi Amelin bandytę ukrytego na strychu domu Piotra Książka.

W domu tym znajduje się również szkoła. Wezwano nauczycielkę do wyprowadzenia dzieci, poczem rozpoczęto z bandytą rokowania o złożenie broni i poddanie się. Policja wrzuciła do wnętrza granat gazowy. Bandyta wystrzałem z rewolweru w usta pozbawił się życia. Przy zabitym znaleziono dwa rewolwery i kilkanaście naboi. Stwierdzono, że Kozak dnia poprzedniego postrzelony został przez policję w nogę. Właściciela domu Piotra Książka aresztowano.

SAMOBÓJSTWO W TATRACH.

Przed kilku dniami, znaleziona na Hali Gąsienicowej ciężko rannego młodzieńca. W pierwszej chwili nie można było ustalić czy był to mord rabunkowy, czy samobójstwo.

Obecnie sprawa wyjaśniła się. Ustalono, że rannym jest 23-letni Andrzej Grzebalski, pochodzący z Gniewoszowa, pow. kozienickiego, który odbywał niedawno służbę w szkole obserwatorów balonowych w Legjonowie. We wrześniu b. r. został zwolniony.

Grzebalski zabrał ojcu 3.000 zł. i wyruszył w podróż. Początkowo zatrzymał się w Warszawie, poczem wyjechał do Francji, skąd został wydalony, ponieważ nie miał paszportu.

Przed przybyciem do Zakopanego, Grzebalski bawił w Krakowie gdzie zaopatrzył się w jednej z firm przy ul. Florjańskiej w mundur z odznakami sierżanta podchorążego lotnictwa.

Mundur miał mu umożliwić nabycie broni... Rzeczywiście u jednego z rusznikarzy krakowskich kupił pistolet automatyczny i tak uzbrojony przybył 15 b. m. do Poronina. Dnia 16 b. m. przed południem drogą ponad Jaworzynką ruszył w stronę hali Gąsienicowej. Po drodze zrzucił kartkę, bluzkę oraz czapkę wojskową — Pod Kopą Magury wystrzelił trzykrotnie z pistoletu: dwie kule poszły w powietrze, a trzecia ugrzęzła w piersi, skierowana w stronę serca. Porzucanie w drodze części garderoby miało na celu zatarcie śladów.

Grzebalski przypuszczał, że obficie padający w Tatrach śnieg zasypie części garderoby, a gdy znajdą jego zwłoki, władze będą przypuszczać, iż ma się do czynienia z morderstwem rabunkowem.

Grzebalski przed rozpoczęciem służby wojskowej był uczniem 7-mej klasy gimnazjalnej. Obecnie po operacji znajduje się w szpitalu i życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo.

Z działalności Socjalistycznego Zarządu Miasta w Błoniu

(Kor. wł.).

W ubiegłym tygodniu upłynął rok od objęcia rządów w mieście przez socjalistycznego burmistrza tow. dr. Nowakowskiego. Okres ten wyzyskany był dla zakrojonych na szerszą skalę robót ziemnych i brukarskich, które w miarę posiadanych funduszów i preliminarza budżetowego wykonano w 100% pomimo, iż z Funduszu Pracy nie otrzymano ani grosza, gdy w r. ub., za urzędowania b. burmistrza z Funduszu Pracy, otrzymywano dotacje.

Wyrównano dróg dojazdowych do miasta kilka kilometrów; zabrukowano nowych ulic i przebrukowano około 3.500 metrów²; ułożono nowych chodników ponad 500 mtr. b.; urządzono ogródek dla dzieci i półkolonje, na które uczęszczało około 100 dzieci robotników, otrzymując posiłek.

Dużą bolączką jest brak szkoły, tak, iż sale szkolne mieszczą się w różnych punktach miasta, a jest ich 7 i są nieodpowiednie. Utworzony Komitet budowy szkoły pod przewodnictwem tow. dra Nowakowskiego, przystąpił energicznie do dzieła i w dniu 13 listopada przystąpiono do budowy szkoły powszechnej, w której będą zgrupowane wszystkie sale, rozrzucone po mieście. Będzie to budynek piętrowy na 8 sal szkolnych.

Należy podkreślić ofiarność społeczeństwa, które opodatkowało się dobrowolnie i już wpłaciło ponad 3.000 złotych, za które nabyto materjał i przystąpiono do budowy, która prowadzona będzie, o ile warunki atmosferyczne pozwolą.

Kącik radjowy

Audycje świąteczne dla Polaków zagranicą

Polska krótkofalowa stacja [illegible] rozpoczęła już swoją pracę od października b. r. Znak [illegible] czy tej stacji brzmi [illegible] gość fali, zapewnia [illegible] tej nowej rozgłośni [illegible] Japońskich na wschodzie i Ameryki południowej — na zachodzie, pozwala otrzymywać codziennie audycje radjowe w języku polskim — Polakom, zamieszkałym na terenach [illegible] amerykańskich republik, [illegible] Brazylji [illegible]

Polskie Radjo, otaczając serdeczną myślą swoich rodaków na obczyźnie, przeznaczając dla nich specjalne audycje w swym programie, w okresie Bożego Narodzenia zmontowało dla polskiej, krótkofalowej stacji następujące audycje: dnia 24.XII, godz. 17.30 — 18.30 „Wigilja dla Polaków z zagranicy", oraz kolendy z płyt. Dnia 25.XII, godz. 17.30 — 18.30: Wiadomości z kraju, odczytanie fragmentu z „Chłopów" Reymonta przez [illegible] recytacje wierszy przez [illegible] godz. 17.30—18.30 nadane będzie słuchowisko dla dzieci p. t. „Historja pierwszej choinki", krótki koncert Chóru Dana, oraz muzyka z płyt o charakterze polskim. Czwarta audycja — noworoczna — obejmie przemówienia do Polaków z zagranicy, pogadankę na temat „Piękno mowy ojczystej", oraz muzykę z płyt gramofonowych.

„Piosenki i tańce naszego przyjaciela"

Pod powyższym tytułem nadana [illegible] w dniu 21 grudnia o godz. 18 audycja dla dzieci, poświęcona pamięci zmarłego dnia 10 listopada [illegible] muzyka, Władysława Macury. [illegible] skomponował ogromną ilość piosenek i ilustracyj do słuchowisk. Wiele z nich znają dzieci nietylko z Radja, ale też z różnych pism i tygodników, które chętnie drukowały piosenki dziecięce zgasłego muzyka. Władysław Macura pozostawił dzieciom po sobie spuściznę tak bogatą, jakiej nie zostawił żaden inny kompozytor polski. W audycji sobotniej zostaną przypomniane najpopularniejsze wśród dzieci piosenki i tańce Władysława Macury.

Pomnik niemieckiego zwycięstwa

W swojej wędrówce po Prusach Wschodnich odwiedził Melchjor Wańkowicz słynne pola bitew pod Grunwaldem i Tannenbergiem. Długie lata skromny kamień stał na pamiątkę grunwaldzkiej wiktorji. Chwałę oręża niemieckiego pod Tannenbergiem głosi wspaniały pomnik - mauzoleum. Kontrast ten wiele nasuwa refleksyj. W reportażu mówić o tem będzie prelegent.

Reportaż nosi tytuł: „Tannenberg denkmal" i „Serce na Rossie" i jest on ostatnim z cyklu na „Mazurach Pruskich" w opracowaniu Melchjora Wańkowicza, a nadany będzie dnia 21 grudnia o godz. 17.00.

„Kraków — starodawny gród"

Nasi rodacy zagranicą przypomną sobie audycję poświęconą Warszawie, którą opracował prof. Aleksander Janowski. Obecnie nadaje Polskie Radjo audycję, która ich za- [illegible] w której wystąpi popularna postać pana Twardowskiego, opracował je inż. Stanisław Broniewski, a nadane będzie ono dnia 21 grudnia o godz. 21.000.

Tabela loterji

Ciągnienie gwiazdkowe

Główne wygrane

[illegible]

Po 5.000 zł. — 35736 46680 49724 [illegible] 168191.

Po 1.000 zł. — [illegible] 1545 2079 3712 4193 [illegible] 13828 13478 14781 [illegible] 23714 24913 28399 29000 32012 35636 41125 41199 42826 46741 46880 [illegible] 54900 55782 58352 58727 61916 [illegible] 68090 68849 69776 70216 72324 75583 76068 78472 83568 85249 86994 87227 88406 96394 96527 100170 101416 103527 104617 107340 109817 110567 110671 111454 112716 [illegible] 114691 121411 128818 129118 [illegible] 131441 134162 136619 136611 136873 138209 141471 [illegible] 146146 147561 151621 156611 156363 157832 157906 157527 158777 160817 160965 161107 162038 162745 165864 166810 168429 170762 172016 181168 188821.

Wygrane po 200

363 468 1085 231 309 65 99 705 872 953 2018 412 793 836 3398 409 647 4157 269 365 5455 66 643 58 871 6068 164 244 827 7169 225 8269 9033 124 266 716 10251 424 94 11464 616 743 861 943 13300 14595 920 16034 282 631 17166 71 317 560 751 18440 648 86 19095 216 311 981 20055 982 21117 411 884 950 22130 263 731 23126 441 945 24881 967 26060 182 549 27278 494 966 28138 748 73 29014 217 302 594 875 30363 31536 800 88 32387 560 33098 756 34135 71 238 37678 38315 486 890 39006 31 109 40247 329 54 786 41585 87 42178 461 515 87 869 43249 67 44374 747 867 45476 804 46052 331 537 905 6 47500 46 665 48139 241 9099 199 23 606 702.

50014 586 819 51888 901 52088 185 53068 485 648 54080 198 818 55014 56787 924 58817 640 59117 690 845 60401 556 824 61107 846 62079 479 978 63415 773 64586 75 86 849 65210 [illegible] 957 66606 67557 668 896 68116 [illegible] 69128 68 94 976 70219 496 581 [illegible] 288 838 484 527 718 72167 [illegible] 74116 75 697 791 990 75177 [illegible] 885 76484 601 78243 57 950 78248 [illegible] 79267 602 80578 81565 82081 164 [illegible] 814 83804 492 556 682 84080 709 [illegible] 214 65 87111 388 605 880 984 [illegible] 215 64 561 70 883 932 89150 [illegible] 488 822 90007 863 91397 663 [illegible] 981 93180 763 94836 85 662 [illegible]

[illegible] 955 101454 102370 430 103480 [illegible] 680 746 105615 51 106194 364 [illegible] 107128 304 108126 473 747 [illegible] 110043 969 111003 36 616 [illegible] 182 374 593 656 763 116037 425 825 117747 118155 297 507 702 119205 384 622 693 121290 938 122058 927 12349 960 625 768 124082 136 555 71 661 125476 126016 127291 510 720 128485 77 926 129148 319 795 130145 338 874 959 131239 81 349 448 132321 691 894 133096 401 68 561 784 863 90 935 134055 415 61 560 604 850 56 135077 459 137161 486 533 138159 242 336 680 831 140252 789 873 141519 816 91 142314 933 143815 144279 469 146071 124 602 147430 562 796 148033 630 875 [illegible] 723 [illegible] 124 9[illegible] 6 335 511 21 734.

152063 680 970 153003 70 191 556 608 754 154287 525 836 155953 156402 52 798 158072 164 422 682 159527 16048 111 161478 708 938 46 [illegible] 470 586 708 171687 [illegible] 173073 244 174002 323 582 90 777 176472 863 87 177891 [illegible] 203 366 609 179571 670 180250 [illegible] 181680 901 182084 728 931 185107 [illegible] 184453 70.

Wygrane po 100 zł.

19 255 95 349 590 612 2171 669 743 [illegible] 3356 746 823 4129 378 520 615 38 802 998 5240 403 24 545 69 778 986 6098 110 464 575 692 828 78 7072 257 77 795 831 8535 734 56 919 9066 160 65 977 10238 48 61 307 15 49 64 563 803 11267 308 595 626 68 749 826 12024 258 85 422 583 13093 176 214 33 358 69 531 43 851 14176 388 597 15264 455 74 519 622 53 817 47 916 16163 95 222 65 45 071 607 844 52 957 17063 110 217 453 518 701 70 889 18181 281 532 59 730 80 19207 69 344 404 504 80 761 914 20278 326 978 21004 31 295 366 573 678 850 75 22497 575 757 23100 727 24352 766 869 88 25022 158 330 61 449 739 85 943 26149 307 411 729 801 933 39 27340 430 65 531 70 687 773 28028 757 29051 107 391 626 942 30037 523 740 99 31140 202 29 522 86 831 914 32204 370 404 663 702 331 [illegible] 389 584 700 44 851 34043 158 418 [illegible] 95 520 634 46 94 802 35290 334 79 83 431 636 72 743 91 970 36194 369 449 526 29 37207 921 38018 174 453 622 729 963 39114 281 965 40766 810 916 41004 5 47 198 202 58 313 642 881 42074 100 324 437 964 43068 83 113 517 81 859 44063 190 209 505 18 604 45015 45 54 169 313 46159 246 457 716 47142 484 629 85 8180 250 74 593 49064 238 467 505 707.

50000 676 688 51182 211 63 409 551 86 747 81 52009 66 826 604 739 53056 81 98 243 430 680 951 84 54800 635 88 914 84 55152 813 598 610 712 62 96 955 56121 208 496 606 929 57072 104 32 347 627 721 43 826 58058 287 674 59828 60140 350 465 71 520 61258 650 945 46 62112 323 81 419 783 954 63186 807 652 628 718 992 64184 71 412 65078 304 98 466 66025 560 810 67093 631 77 895 68166 552 897 69189 291 334 457 77 592 743 957 70120 431 500 66 623 71889 796 892 958 61 70 [illegible] 271 495 556 93 846 80449 49 [illegible] 1044 178 201 856 63 532 748 82069 368 426 895 975 83556 59 620 704 84204 84 412 521 878 86526 34 711 888 990 92 87098 218 549 65 908 88865 722 821 89118 54 320 483 555 641 750 958 90180 88 89 229 30 628 91580 687 69 782 868 92276 385 98 [illegible] 755 93065 84 256 96 621 94244 [illegible] 49 958 95161 238 407 1 731 964 96271 77 96 917 97155 247 376 698 870 98016 [illegible] 650 99190 888 647 356.

100027 47 481 991 101158 69 305 89 698 874 902 56 102068 411 688 715 74 842 45 103001 11 181 394 525 54 795 104521 32 610 756 839 953 84 105004 55 65 74 76 207 361 659 106039 44 85 257 6[illegible] 846 6[illegible] 81 191 241 330 412 30 561 917 109403 31 37 892 903 110664 111085 385 504 32 112231 98 526 746 995 113161 95 323 450 90 749 905 77

114016 94 109 202 305 463 818 115061 433 525 679 730 863 947 116133 207 341 592 606 863 117024 44 727 99 118008 57 220 312 710 119348 78 404 785 886 120432 629 47 899 121129 227 347 81 441 516 844 122074 200 42 66 571 649 123120 23 779 807 979 124006 [illegible] 1 423 7[illegible] 125000 283 87 868 [illegible] 126079 357 657 127077 84 113 310 452 51 175 910 64 128111 16 373 461 583 129060 461 546 719 29 72816 130312 438 932 131103 488 984 132593 762 133264 83 585 609 947 134372 498 702 992 135169 468 99 136353 492 589 6996 137216 526 685 138013 27 48 247 867 928 139369 549 670.

140000 237 369 426 45 612 141132 469 630 68 143594 669 93 144183 402 384 432 618 739 847 905 142250 393 717 32 145165 73 674 811 94 146010 556 604 731 899 147038 95 236 98 452 520 605 4 827 931 148553 622 993 149038 170 607 790 884 150279 84 302 90 557 602 94 909 64 151025 61 156203 20 54 70 349 571 76 795 939

152052 554 519 728 840 78 88 967 153166 720 154329 672 81 756 155360 788 887 907 156020 177 667 157258 333 642 51 720 923 158184 419 823 932 79 159005 20 290 755 160048 649 854 997 161284 94 526 606 828 31 162156 443 983 163059 303 29 164026 55 96 97 200 40 670 732 85 876 967 165041 247 573 768 166182 395 843 715 167086 158 414 719 168071 64 224 52 309 755 836 50 169292 550 801 922 170104 409 526 745 171048 50 66 125 278 518 647 740 919 172092 841 62 99 606 784 173261 386 428 507 748 887 174260 417 85 815 175035 52 377 748 91 910 176623 737 837 914 177273 370 458 969 178055 251 842 96 440 41 78 598 683 85 791 996 179041 49 224 30 773 89 925 42 180114 581 861 181126 75 289 449 517 677 96 916 38 182149 466 649 71 80 706 11 850 83083 247 98 358 644 811 986 184244 634 780 981.

KRONIKA KRAKOWSKA

Posiedzenie Rady Miejskiej

We czwartek, 19 b. m. odbyły dwa posiedzenia Rady Miejskiej. Na pierwszem posiedzeniu wybrano członka Rady Wojewódzkiej w osobie b. m.m. Kumanieckiego. Klub radnych P. P. S. ze względów zasadniczych nie wziął udziału w głosowaniu

Po zakończeniu pierwszego posiedzenia prezydent dr Kaplicki otworzył drugie posiedzenie.

Pierwszy punkt porządku dziennego, plan zabudowania gruntów po augustjańskich przeszedł bez dyskusji. — Następnie r. m. mar. Dymek zreferował sprawę reorganizacji Komisyj Rady Miejskiej. Tow. dr. Rosenzweig postawił wniosek powołania Komisji Opieki Społecznej oraz poprawkę w sprawie komisji dla spraw oświatowych' kulturalnych . społecznych. Oczywiście „sanacyjna" większość odrzuciła rzeczowe i uzasadnione wnioski tow. Rosenzweiga

Następnie po referacie r. m. dr. Korolewicza przystąpiono do wyborów komisyj miejskich. Do Komisji gospodarczej wybrano tow. tow. Czerwieńca, Matulę i Karłosa; do Komisji finansowo - budżetowej tow. tow Batora, Cekierę i Drobnera; do Komisji pracowniczej weszli tow. tow dr. Rosenzweig, Stańczyk i Szumski, do Komisji oświatowo - budżetowej — tow. tow. dr. Drobner, Murzyn i Przybyś.

Skolei przystąpiono do wyboru członków Rady Komunalnej Kasy Oszczędności na przeciąg lat 3-ch. Z Klubu P. P. S wybrano tow Szumskiego Do Komisji rewizyjnej Kasy Oszczędności tow. Czer[redacted]

W dalszym ciągu przystąpiono do sprawy reskryptu wojewody krakowskiego, zatwierdzającego budżet miasta.

Sprawę tę poruszyliśmy już w „Naprzodzie".

Referował tę delikatną kwestję naczelnik wydz. finansowego dr. Grabowsk . Niechętnie, bo niechętnie ,ale musiał. Następnie b. min. Kumaniecki w dłuższem przemówieniu bronił sanacyjnych rządów w ratuszu krakowskim. W konkluzji mówca wniósł poprawkę do wniosku referenta wzywającą Zarząd miejski do interwenjowania u czynników rządowych w kierunku przyjścia z pomocą dla m. Krakowa.

Następnie tow Stańczyk poddał druzgocącej krytyce gospodar[redacted] Zarządu miejskiego. Tow. Stańczyk podniósł, że w systemie kapitalistycznym niema możliwości wyjścia z kryzysu gospodarczego. W dalszym ciągu swych wywodów wystąpił ostro przeciwko zaleceniom p. wojewody, zmierzającym do obniżenia głodowych płac pracowników miejskich. Nieliczna grupa ludzi, zastawiając się frazesem ideologji marsz. Piłsudskiego, pobiera wysokie pobory i czerpie ogromne zyski, stojące w rażącej dysproporcji do zarobków olbrzymich mas ludności W za[redacted] złożył tow. Stańczyk mieniem Klubu radnych P. P. S. deklarację, którą zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Imieniem jednoosobowego Klubu Ch.D. przemówił r. m. dr. Kuśmierz

Nielegalna kontrola żywności i przedmiotów użytku

Organa Zarządu Miejskiego m. Krakowa stwierdziły już kilkakrotnie, że [redacted] ostatnich miesiącach zdarzyły [redacted] wypadki wyłudzania od kupców różnych artykułów spożywczych i przedmiotów użytku przez osoby prywatne, nie mające nic wspólnego z władzami upoważnionemi do wykonywania tego nadzoru, pod pozorem przeprowadzenia kontroli żywnościowej

Wobec tego Zrząd Miejski zwraca uwagę wszystkim zainteresowanym, którzy mogą się zetknąć z osobnikami podszywającymi się pod nazwę „kontrolerów żywnościowych", że do wykonywania nadzoru nad żywnością, w szczególności pobierania prób do badania chemicznego, uprawnione są wyłącznie osoby posiadające legitymacje urzędowe, w których wyraźnie wyszczególniono charakter urzędowy danej osoby, oraz że kontrolerzy uprawnieni do pobierania prób wydają każdorazowo zaświadczenie na specjalnym druku Zarządu Miejskiego, u kogo i w jakiej ilości próba została pobrana, spisując równocześnie protokół z wykonanej czynności.

Zarząd Miejski wzywa zatem wszystkich kupców, by w swoim interesie, w razie zjawienia się w ich lokalach kontrolerów żywności, żądali zawsze przed rozpoczęciem przez [redacted] urzędowania wykazania się odpowiedniem uprawnieniem do wykonywania czynności urzędowych. Nieposiadających takiego uprawnienia należy oddawać organom policji państwowej.

Ceny mięsa wołowego cielęcego i wieprzowego

Na konferencji, odbytej przy współudziale przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, reprezentanci cechu rzeźników przedstawili następujący cennik na mięso w sprzedaży detalicznej (kl. I. II i III): mięo wołowe przednie zł. 1.20, 1.—, 0.80 za 1 kg: mięso wołowe tylne zł. 1.40, 1.20, 1.— za kg.: mięso cielęce przednie zł. 1.40, 1.20, 1.— za kg.: mięso cielęce tylne zł. 1.60, 1.40, 1.20 za kg.: mięso wieprzowe: kotlety i polędwica zł. 2.—, 1.80 za kg.; od szynki zł. 1.60, 1.40 za kg.: boczek zł. 1.40, 1.20 za kg.: kiełbasa surowa zł. 1.50, 1.40 za kg.

Ceny powyższe obowiązują od 20 b m.

Z sali koncertowej

Poranek symfoniczny

Ambicje Filharmonji krakowskiej, dążące do wystawienia dzieł trudnych i wymagających doskonałego aparatu orkiestralnego, są napewno godne uznania, ale równocześnie przedwczesne.

Jest bowiem niemożliwością, by zespół, pracujący w tak trudnych warunkach i tak stosunkowo krótko, mógł rozwiązać wszystkie trudności techniczne, nasuwające się przy wykonaniu muzyki neo - romantycznej i nowoczesnej.

Natomiast dużym sukcesem artystycznym było Oratorjum B. Wallek - Walewskiego p t.: „Apokalipsa". Już sam rozmiar partytury, obejmującej orkiestrę, chóry i sola śpiewacze, przedstwia się imponująco, tembardziej, że w tych bogatych ramach, zamknięta została treść pełna wyrazu i powagi.

Zwarta i celowa architektura tego dzieła wspiera się na dwóch podstawowych filarach: na solowej partji tenorowej, wyrażającej fabularną treść Oratorjum, i kontrastujących momentach ilustracyjnych, orkiestry i chórów. Szczególne uznanie należy się p Zb. Woźniakowi, który w swej wyczerpującej partji solowej wykazał nietylko niezawodną pewność intonacji i jednolitość barwy głosowej ale spokój i opanowanie w przeciwstawieniu się całej ogromnej aparaturze zespołów.

France Ellegard jest jednym z tych młodocianych talentów muzycznych, które przemawiając niezwykle silnie i przekonywająco,— zdołały w krótkim czasie skupić na sobie uwagę wszystkich ludzi-muzyki.

Istotnie, nie wiadomo, co bardziej podziwiać w tej nawskroś zdrowej i pogodnej grze, czy przejrzystość i wirtuozerję techniki palcowej, zdecydowaną rytmikę, pełny, silny ton, czy młodzieńczą świeżość interpretacji, idącą w parze z wnikliwem zrozumieniem myśli kompozytora.

Niekiedy nawet wynikiem tej łatwości technicznej jest pewna obojętność wobec kompozycji, czy brak głębszych przeżyć uczuciowych, wykwitających z istotnego związku między odtwórcą a kompozytorem.

Wynagradza je p. Ellegard swą cudowną bezpośredniością i prostotą, a przedewszystkiem radością, młodością, bijącą z każdego akordu. J. S.

Historje dnia

CO, GDZIE, KOMU I KOGO?

Dawidowi Tuchmanowi, ul. Kalwaryjska 7, skradziono 10 par obuwia; Chanie Haberbromol skradziono bieliznę; Ewie Redlich, ul. Topolowa 30 skradziono gotówkę 500 zł.; Nechemjaszowi Bilberowi, ul. Krakusa 3 skradziono kwotę 250 zł.

Aresztowano pod zarzutem kradzieży: Jana Wilczackiego i Iwana Kor[redacted]

KINO MUZEUM DLA T. U. R.

W niedzielę, dnia 22 grudnia b. r., wyświetla kino Muzeum dla T. U. R film produkcji amerykańskiej

„MIASTO POD TEROREM"

W roli głównej George O'Brien, oraz Irena Bentley.

Ponadto dodatki. Początek o godz. [redacted]

Bilety wcześniej do nabycia w Bibljotece T. U. R., Sławkowska 12.

Dyżury lekarzy

Dnia 21 grudnia — noc:

1. Dr. Abend Józef, Rynek podg. 11, tel. 126-37.
2. Dr. Goldbergerowa Marja, Wielopole 30, tel. 128-53.
3. Dr. Doening Tadeusz, Arjańska 9.
4. Dr. Ralski Leslaw, Zyblikiewi[redacted]

„Jak upadały dyktatury"

W sobotę, dnia 21 grudnia b. r., w sali Domu Górników, al. Krasińskiego 16 tow. dr. Adam Próchnik z Warszawy wygłosi odczyt p. t.

JAK UPADAŁY DYKTATURY.

Początek o godz. 7 wiecz.

Radjo krakowskie

NIEDZIELA, 22 grudnia

9.00 Audycja poranna. 9.15 Płyty. 9.45 Dziennik poranny. 10.05 Nabożeństwo z kościoła Metropolitalnego w Poznaniu. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Przegląd Teatralny. 12.15 Ze Lwowa: poranek muzyczny. 14.10 „Hanka". 14.30 Płyty. 15.00 Pogadanka dla rolników. 15.10 Płyty. 15.25 „Kwiaty naszych kwiaciarni". 15.35 Płyty. 15.45 „Nasze zioła lecznicze i ich zastosowanie. 16.00 „O żółwiu, który nie doszedł na czas". 16.15 Koncert. 16.45 „Cała Polska śpiewa". 17.00 Muzyka tan. 17.40 „Migawki regjonalne". 18.00 Koncert kameralny. 18.30 Teatr Wyobraźni „Ksiądz Piotr". 19.10 Koncert. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.45 „Co czytać". 20.00 Koncert symf. 21.00 „Na wesołej fali lwowskiej". 21.30 „Podróżujmy". 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert pianistów. 23.05 Płyty.

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

W sobotę „Kandida" G. B Shaw'a

Niedziela, 22.12 popoł. „Noc listopadowa", wiecz. „Trzy asy i jedna dama".

„BAGATELA" na scenie operetka „Miłostki wiedeńskie" na ekranie „Tu[redacted]".

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Skandale miljonerów".
APOLLO: „Zaproszenie do wal[redacted]".
ATLANTIC: „Powrót Frankensteina" i „Dziewczę z obłoków".
PROMIEŃ: „Nie chcę wiedzieć, kim jesteś".
STELLA: „Cesarskie łowy" i „Parada rezerwistów".
SZTUKA: „Jaśnie pan szofer".
ŚWIT: „Pieśń miljonów".
UCIECHA: „Pieniądz" i „Ulica szaleństw".
WANDA: „Wesoła rozwódka".

KRONIKA ŚLĄSKA

Przebieg ostatniego dnia strajku na kopalni „Eminencja"

Wobec fałszywego przedstawienia ostatniego dnia strajku na kop. „Eminencja" przez prasę burżuazyjną zwrócili się do nas przedstawiciele rady zakładowej, by przedstawić rzeczywisty przebieg zakoń[redacted]

W środę rano zjawił się członek rady zakł. z ramienia C. Z. G., tow. Klem u tow. Stańczyka, by ponownie interwenjował u władz i w dyrekcji kopalni w sprawie wycofania wniosku redukcyjnego i zlikwidowania strajku. Tow. Stańczyk przeprowadził interwencję u ministra opieki społ. p. Jaszczołta, kom. dem. p. Seroki oraz u p. dyr. Pietrzykowskiego. Pan dyr. Pietrzykowski oświadczył, że jest skłonny do wycofania wniosku redukcyjnego, jednak obawia się niezadowolenia władz, które bronią rzekomo swego prestiżu i nie godzą się na wystawienie zaświadczenia na piśmie, że nie będzie redukcji. Wówczas zwrócił się tow. Stańczyk ponownie do p. Seroki, stwierdzając, że dyr. Pietrzykowski godzi się na wystawienie takiego zaświadczenia jednak domaga się zgody na to władz. Pan inż. Seroka oświadczył, że nie ma nic przeciwko wystawieniu zaświadczenia na piśmie.

Podczas tych rokowań przybył do Sekretarjatu C. Z. G. Wydział rady zakł., oraz delegacja strajkujących robotników, którzy byli świadkami tych rokowań. Z wynikiem rokowań powróciły delegacje na kopalnię, gdzie zastały dr. Kocura, prezydenta m. Katowic, który starał się przekonać robotników, że mają strajk zakończyć bez zaświadczenia dyrekcji na piśmie, iż redukcyj nie będzie. Strajkujący oświadczyli jednak p. dr. Kocurowi, że bez uzyskania zaświadczenia na piśmie strajku nie przerwą. Wobec takiego wyniku wyjechał dr. Kocur bez rezultatu z kopalni. W godzinę później skomunikował się dyr. kopalni p. Jacyna z radą zakładową, której oświadczył, że dyr. Pietrzykowski dokument o zaniechaniu redukcji podpisał. Zarazem p. Jacyna wręczył radzie zakł. wymieniony dokument, z którym zjechała rada zakł. do kopalni na dół. Po odczytaniu dokumentu załodze, postanowiono strajk natychmiast przerwać. Strajkujący wyjechali na powierzchnię, gdzie przyjęto ich śpiewem piosenki, którą ułożyli sobie strajkujący podczas [redacted]

Taki był przebieg ostatniego dnia strajku. Z powodu wielkiego wyczerpania strajkujących, postanowiono rozpocząć pracę dopiero w piątek. Wczoraj w sobotę, praca na kopalni „Eminencja" trwała w całej pełni. Jeszcze raz robotnicy dowiedli, że solidarność robotnicza doprowadzi zawsze do zwycięstwa

W Mysłowicach

Budowa fabryki konserw

Jak donoszą prowadzi Centralna Targowica rokowania w sprawie budowy fabryki konserw. Obecnie toczą się rokowania o uzyskanie kontyngentu na wywóz konserw i bekonów do Anglji. Fabryka zatrudniałaby ewentualnie 100 robotników.

Z Siemianowic

Również w Siemianowicach przeprowadził ostatnio Magistrat obniżkę wsparć dla bezrobotnych o 20 proc. Obniżka ta została prawdopodobnie spowodowana przez Wydział Powiatowy, który obniżył subwencje na ten cel dla gmin w powiecie.

Unieruchomienie fabryki „Ropag"

Fabryka sygnałów kolejowych „Ropag" w Szopienicach została na nieograniczony czas zamknięta Zaległości zarobkowe 40 robotników załogi wynoszą 35.000 zł.

Sprawa bezprawnych potrąceń podatków robotnikom m. Katowic

Dzięki interwencji radnych socjalistycznych otrzymują robotnicy miejscy m. Katowic potrącone za listopad b. r. kwoty podatkowe spowrotem. Sprawę tą poruszył na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej tow. dr. Ziółkiewicz, który stwierdził, że potrącenia te są bezprawne, a zatem należy robotnikom pieniądze zwrócić W odpowiedzi na interpelację tow dr. Ziółkiewicza oświadczył wiceprezydent p. Skudlarz, że potrącenia te zostały dokonane przez pomyłkę (?!) i zostaną zwrócone.

Dalej omówił tow. dr. Ziółkiewicz przyczyny strajku na kop. „Eminencja" gdzie robotnicy prowadzili ciężką walkę przeciwko redukcjom. Ponieważ kopalnia znajduje się w obrębie miasta, obowiązkiem miasta jest przyjść z pomocą rodzinom strajkujących górników. Magistrat przyrzekł, że będzie się starał o taką pomoc.

Z życia robotników miejskich w Katowicach

Odbyło się liczne zebranie robotników miejskich, zorganizowanych w klasowym zw. pracowników komunalnych. Po referatach ttow. Melka i Łacheckiego wywiązała się obszerna dyskusja, w której robotnicy omówili swoje bolączki, wyrażając żal do Magistratu m. Katowic, że toleruje nieporządki, jakie panują w Zarządzie Domów Miejskich, oraz w poszczególnych oddziałach, szczególnie w oddziale III, gdzie potrąca się robotnikom na komorne i różne inne zajęcia, aczkolwiek należności te są już uregulowane. Były wypadki, że oddział III czynił potrącenia, które kasa następnie musiała zwrócić Robotnicy apelują do p. prez. Kocura, by zechciał wglądnąć w te stosunki, krzywdzące robotników.

Następnie odbyły się po sprawozdaniu Zarządu wybory nowego Zarządu, w skład którego weszli ttow. Bartol, Saternus, Cebulski, Kuszka, Ruta, Balicki, Pieczka, Lubowicz i Pielok. Do komisji rewizyjnej, Jaroszek, Niezporek i Woź[redacted]

Robotnicy mają prawo do żądania świadectwa pracy

Sąd przemysłowy w Chorzowie wydał orzeczenie, że każdy robotnik, według obowiązujących na Śląsku przepisów, ma prawo żądać przy opuszczeniu miejsca pracy świadectwa pracy, w którym pracodawca musi podać, obok wyszczególnienia zatrudnienia, także świadectwo prowadzenia się.

Z Szopienic

Urząd Gminny w Szopienicach i M. Dąbrówce wypłaci bezrobotnym dodatkowo połowę wsparcia miesięcznego jako gwiazdkę.

Radjo śląskie

Sobota, 21 grudnia

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Muzyka lekka. W przerwie o g. 7.20 Dziennik poranny. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Koncert ork. kameralnej. 13.00 Muzyka salonowa z płyt. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Lekcję języka polskiego. 13.45 Koncert popularny. 14.30 Ze świata bajek — koncert. 15.00 Krysztof Arciszewski — fragment z powieści Jerzego Bohdana Rychlińskiego p. t. „Przygody Krzysztofa Arciszewskiego". 15.15 Nasz handel morski. 15.30 Saint-Saens: Karnawał zwierząt — w wyk. Filadelfijskiej ork. symf. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Arje i pieśni. 16.30 Skrzynka techniczna. 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Tannenbergdenkmal i Serca na Rossie — reportaż z Prus Wschodnich. 17.15 Nowości z płyt. 17.45 Świat naszych zwierząt — Gronostaj. 17.50 Nasze miasta i miasteczka „Włocławek". 18.00 Piosenki i tańce waszego przyjaciela — audycja dlad zieci 18.30 Skrzynka dla dzieci. 19.00 Paweł Edmund Strzelecki — największy polski podróżnik XIX wieku. 20.00 Koncert Chóru Erys na. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Obrazek z Polski współczesnej. 21.00 Audycja di aPolaków z zagranicy — „Kraków" starodawny gród". 21.30 Wesoła Syrena. 22.00 Muzyka lekka. 23.05 — 24.00 Muzyka taneczna.

Repertuar

TEATR POLSKI.

Sobota, 21 grudnia „Dziady" dla Magistratu godz. 20.

Niedziela, 22 grudnia „Muzyka na ulicy" o godz. 16.

Niedziela, 22 grudnia „Stare Wino" o godz. 20.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.